

III. 4284. g.

AZ UNGI

REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1914. ÉVI ÁPRILIS 29 ÉN UNGVÁRON TARTOTT
KÖZGYŰLÉSÉNEK, 1914. ÉVI FEBRUÁR 17-ÉN
TARTOTT IDŐSZAKI TANÁCS ÉS 1914 ÁPRILIS
29-ÉN TARTOTT RENDES BIRÓSÁGI ÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE

NÉMETH PÉTER

EGYHÁZMEGYEI PAPI FŐJEGYZŐ.

49. sz.

SÁROSPATAK.

NYOMTATTÁK DANI ÉS FISCHER A REF. FŐISKOLA BETŰIVEL

1914.

AZ UNGI
REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1914. ÉVI ÁPRILIS 29 ÉN UNGVÁRON TARTOTT
KÖZGYŰLÉSÉNEK, 1914. ÉVI FEBRUÁR 17-ÉN
TARTOTT IDŐSZAKI TANÁCS ÉS 1914 ÁPRILIS
29-ÉN TARTOTT RENDES BIRÓSÁGI ÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE

NÉMETH PÉTER

EGYHÁZMEGYEI PAPI FŐJEGYZŐ.

49. sz.

SÁROSPATAK.

NYOMTATTÁK DANI ÉS FISCHER A REF. FŐISKOLA BETŰIVEL.

1914.

AZ UNGI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE 1914. ÉVI ÁPRILIS
HÓ 29-IKÉN UNGVÁRON TARTOTT KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

I. Közgyűlés.

Jelen voltak: Szücs István tizzasalamoni lelkész, esperes és Minay István hivatalakor szerint legid. vil. tanácsbíró elnöklete alatt: ifj. Szakal István, vámoslucskai, Komjáthy Gábor, ungvári, Nagy Sándor kisdobronyi, Magyar Bertalan nagydobronyi, Tóth Lajos szürtei, Maksa József, nagykaposi lelkészek, lelkészi tanácsbírók. Stépán László, Stépán Géza, Bernáth Zoltán világi tanácsbírók. Hegyi György egyházmegyei ügyész. Sutka István és Kiss Bálint tiszteletbeli ügyészek. Németh Péter csongori lelkész, lelkészi főjegyző. Kovács István tiszágteleki lelkész, lelkészi jegyző. Kovács Dániel vil. főjegyző. Szabó Zoltán vil. jegyző. Morvay József kistráti, Szőlőssy Gyula ungcsepelyi, Szőlőssy Ferenc mokcsakerészi, Szabó Endre minaji, Kiss László bátfai, Szabó István eszenyi, Gecse Géza, gálocsi, Kálniczky János bezdi, Móré Elek ungpinkóci, Nagy Géza vajkóc-mátyóci, Nyomárkay Sándor ungyarádi, Csomár Béla tiszáásványi, Rácz József felsőrőcsei, Ráczkövy János palágyi, Jószy Dénes bési, Papp István, pályini, Sallay Gyula nagyszemenci, Benkő Lajos iskei, Magda Sándor csicseri, Barkaszi Károly szalókai, Komjáthy István nagygejőci, Ujlaky Sándor bajánháza, Peley József záhonyi és Nagy Sándor kisgejőci lelkészek. Soltész Andor csongori, Molnár Ferenc, nagydobronyi, Kása Ferdinánd vajáni, Kőmives Sándor kistráti, Ujlaky Ferenc csapi, Réty László ungvári, Egyed Béla segédlelkészek. Bóczér István csicseri, Karabélyos Gyula kistráti, id. Papp Lajos nagykaposi tanítók, mint tanítói képviselők Nagygejőcből: Györke Imre, Korláthelmecről: Gortvay Ferenc, Csicserből: Nyisztor János, Szalókáról: á. Szabó József mint egyházi képviselők. A tanítói karból: Könyves Mihály solymosi, Meskó János szürtei, Orémus Kálmán szalókai, Móré András ungpinkóci, Csighy Ferenc eszenyi, Böszörményi László kisdobronyi, Szabó József kisgejőci, Szeres Dénes felsőrőcsei, Orgován Sámuel nagyszeretvai, Tóth Miklós

botfalvai, Sipos Endre pallói, ifj. Papp Lajos ungmogyorósi, Egyed Béla szirénfalvai, Péter Sándor nagygejőcei, Nemes Sándor, tiszaaágteleki, Szanyó Sándor vajáni, Tóth Miklós bési tanítók.

1. Az esperes, buzgó imája után felhivja Minay István — hivatalakor szerint legid. világi tanácsbíró, hogy mivel egyházmegyei gondnokunk a gyűlésen meg nem jelenhetett, — a vil. elnöki széket elfoglalni sziveskedjék.

Minay István vil. tanácsbíró a vil. elnöki széket elfoglalja, s a gyűlést megmegtartja.

2. Az egyházak részéről küldött képviselők megbízó-levelöket beadván :

A közgyűlés fentebbi névsor szerint megalakul.

3. Olvastatott Komjáthy Béla egyházmegyei gondnok urnak az egyházmegyei közgyűléshez írott levele, melyben fájdalmas érzésének ad kifejezést, mivel általa el nem hárítható okokból kialakult körülmények megakadályozták abban, hogy az egyházmegyei közgyűlésen megjelenhessen. S annál fájdalmasabb reá nézve ez érzés, mert a közelmúltban az egyházmegye részéről vele szemben megnyilvánult osztatlan bizalom előtt azon erős elhatározással hajolt meg, hogy ezen túl még esetleges betegség esetén is, (hacsak képes lesz reá) kötelessége pontos teljesítésével fogja a bizalmat megköszönni. Kéri a közgyűlést, hogy elmaradását indokoltnak tekinteni méltóztassék.

Az egyházmegyei közgyűlés egyházmegyei gondnok urnak megindokolt távollmaradását mély sajnálattal veszi tudomásul.

4. Az egyházmegyei gyűlésről elmaradásukat igazolják: Szabó Lajos t. b. és Pataky Pál ungtarnóci

lelkész, papi aljegyző. Ugyszintén Nagy Géza vajkóc-mátyóci lelkész mult gyűlésről elmaradását igazolja.

Tudomásul szolgál.

5. Esperes felolvassa évi jelentését, amint következik:

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

Miután a mai nap folyamán sok munka várakozik reánk, nagy lévén különösen az elintézendő birósági ügyek száma, szükségét látom annak, hogy az idővel gazdálkodjunk; épen azért jelentésemet lehetőleg röviden fogom előterjeszteni.

Az elmúlt egyházi év eseményei közül kiemelem a nagy vesztséget, mely ért benünket; alig három év leforgása után ismét „leesett a mi fejünknek koronája“ Fejes István püspökünk halálával! Főpásztorunkat, vezérünket, atyánkat, dicsekedésünket veszítettük Ő benne!... Nem érzem magamat arra hivatottnak, de nem is férne a jelen alkalom szűk keretébe, hogy az ő kiváló érdemeit méltassam; csak tisztellettjesen indítványozni kívánom, hogy jegyzőkönyvünkben szenteljünk egy lapot érdemei és emléke megörökítésére annak, aki nagy volt közöttünk és hiv mind halálig!... De — Istennek hála! — csakhamar „elmult a gyász, megszűnt a jajszó; az öröm visszaadatott!“ Igen, a gyásznak nyomában felfakadt mindjárt az örömmel forrása! Egyházkerületünknek impozáns módon megnyilatkozott bizalma a püspöki széket Dr. Tüdös István személyével töltötte be, akit a közvélemény már évekkal ezelőtt méltónak ítelt a főpásztori állás betöltésére. Mindjárt beiktatása ünnepélyén, mikor mint „*első az egyenlők között*“ kezeit az eke szarvára vetette, hatalmas beszédével foglyul ejtlé a sok ezer lelkeket és a sokaság szívébe gazdag reménység magvait ülteté el arra nézve, hogy mint vezér is „alkalmas leszen az isten országára“, hogy mindig első leszen közöttünk az egyházépités munkájában is; hogy az általa kijelölt irányban haladva, szántó-vető munkája egyházi közéletünk mezejét gazdag

virágzásnak, tenyészetnek indítva, bő gyümölcsöket fog teremni anyaszentegyházunk és édes magyar hazánk javára. Adja Isten, hogy úgy legyen!!...

Tisztelettel indítványozom, hogy új vezérünket, Püspökünket innét közgyűlésünkből tiszteletteljes szeretettel üdvözljük, s bizzuk meg egyházmegyénknél a kerületi gyűlésre küldendő képviselőit, hogy ez üdvözlőnként Önéki a kerületi gyűlés alkalmával személyesen tolmácsolják.

Fejes István püspökünkön kívül más nagy halottja is volt ref. egyházunknak; meghalt Antal Gábor dunántúli püspök, az egyetemes konvent egyházi elnöke is! Élete nagy nyereség volt ref. anyaszentegyházunknak; épen azért halála nekünk nagy veszteséget jelent!... Indítványozom: örökítsük meg jegyzőkönyvünkben az Ö emlékezetét is.

I.

Egyházmegyénk kötelékébe tartozó egyházközségeink, valláserkölcsei és anyagi állapotáról, iskolai ügyeiről szóló jelentésemet a következőkben van szerencsém tisztelettel előterjeszteni.

I. Valláserkölcsei állapot.

A vallásos szertartások, cselekvények, minden egyházközségben hitelveink szerint végeztetnek. Az istentisztelet vasárnapokon, ünnepnapokon mindenütt megtartatik úgy délelőtt, mint délután, az *egyházlátogatási jegyzőkönyv szerint most már Minajban is*. Botfalván, Minajban hétköznapokon nem tartatik istentisztelet, csak a bűnbánati heteken; előbbeni helyen a hívek szétszórtsága miatt, utóbbi helyen nincs okadatalva: miért? Ungpinkócon, Zaharban, Vajkócon heteként kétszer mennek templomba, bűnbánati héten azonban mindennap. Veskócon csak bűnbánati héten, mivel a tanítói állás üresedésben van; ugyanezen ok miatt Sárosmezőn is többször zárva marad a templom, ahol a felsőrőcei lelkész és tanító tartanak istentiszteletet. Nagyszelmencen aratás idején zárva tartják hétköznapokon az istenházát, hivat-

kozva a szorgos munkaidőre. A többi egyházakban, az egyházlátogatási jegyzőkönyvek állítása szerint, minden reggel megcsendül az imára hívogató harangszó, sőt Csongoron minden este is.

Az 1913. évi őszi egyházker. gyűlés 15. sz. határozata értelmében felhívtam az egyházlátogató urakat arra, hogy az egyházlátogatási jkv. eme kérdő pontjára: „az istenitisztelel ünnep-, vasárnap és hétköznapokon megtartatik-e rendszeren?” Ne csak általános feleleteket adjanak, hanem ahol eltérések vannak, pl. ha vagy a vasárnap délutáni, vagy a hétköznapi istenitisztelek nem tartatnak meg minden alkalommal: ott ezeket a körülményeket az egyházlátogatási jkvben „*a körülmények és okok feltárásával tüntessék ki.*” Ezeket a körülményeket és okokat azonban nem látjuk minden esetben feltüntetve, holott pedig csakis így lehetne az imitt-amott mutatkozó bajokra orvoslatozt keresni; pedig éppen ezt célozza a fent idézett egyházker. határozat is.

E tárgyra vonatkozólag tisztelettel indítványozom: rendelje el a Nt. Egyházmegyei Közgyűlés, hogy még a csekély népességű egyházakban is, főként ha felekezeti iskolája, tanítója, vagy énekvezére van, minden hétköznapon istenitisztelel tartassék. (Jelen lesznek az iskolás gyermekek, ha más nem is!)

A nem kizárólag magyar nyelvű egyházakban az egyházkerület ama rendelete, hogy „legalább minden *harmadik* vasárnap magyar nyelvű legyen az istenitisztelel“ megtartatik Ungpinkócon, hol az éneklés mindig magyar, az egyházi beszéd csak minden negyedik vasárnap tartatik tót nyelven; Zaharban, hol szintén mindig magyarul énekelnek; továbbá Jenkén, Keresztesen, Sólymoson, Szeretván, Pályinban.

Nem tartatik meg Vámoslucskán, mivel a hívek a magyar nyelvet egyáltalán nem értik és Bezőben, hol csak minden negyedik vasárnap tartatik magyar nyelvű istenitisztelel. Felsőröcséről erre a kérdésre felelet nincs.

Az uri szentvacsora évenként hatszor, kihirdetés és szokásos előkészület után mindenütt kiszolgáltattott és az azzal élők száma mindenütt megfelelő volt.

A konfirmációra leányegyházakban az illető tanítók;

Csapon, Vajánban a illető segédlelkész, Kísrátban, Jenkén a lelkész és tanító, egyebütt a lelkészek készítették a növendékeket. A konfirmálás mindenütt ünnepélyes szer-tartás keretében a templomban történt, a legtöbb helyen újkenyéri urvacsoraosztás előtt; Ungtarnócon, Botfalván, Palágyban, Gállocsban, Jenkén, Kereszten, Zaharban, Sárosmezőn, Felsőrócsén, Ungváron (gimnázisták) áldozó-csütörtökön; Nagyszelmencen, Szirénfalván. Reformáció ünnepe előtti vasárnapján; Vámoslucskán újbori urva-csoraosztás előtti vasárnap.

A mindkét nembeli felnőtt ifjak vallásos oktatásban: Kísrátban, Nagyszelmencen, Szalókán időszakonként, — Csapon, Ungváron, Záhonyban az ifjúsági egyesületben részesülnek; Csongoron, Kisdobronyban az ismétlődő-iskolában. Nagygejőcön téli hónapokban vallásos esték, Eszenyben adventben hetenként kétszer biblia magyarázat tartatik.

A házassulók kihirdetése és egyházi megáldása csak egy egyházban is egyszer maradt el, t. i. Felsőrócsén, de hogy miért? nincs még megmagyarázva

Vegyes házasságkötéseknél a születendő gyermekek vallására nézve megegyezés köttetett:

Javunkra: Nagydobronyban 1, Záhonyban 1, Szür-tében 1, Bezőben 2, Ungváron 5, Botfalván 2, Ungnyarádhan 2, Nagykaposon 1, Ungcsepelyben 1, Jenkén 3. Összesen 19 esetben.

Kárunka: Szürte 1, Ungvár 7, Pályin 1. Összesen 9 esetben. Nyereségünk 10.

Áttért hozzánk: Csapon 2 fi, Záhonyban 1 fi, Ungváron 3 fi. Összesen 6.

Kitért tőlünk: Csapon 1 nő, Eszenyben 1 fi, 4 nő, Ungtarnócon 2 nő (cselédek), Ungváron 2 fi, 1 nő, Gállocsban 2 nő. Összesen 13. Itt tehát veszteségünk 7.

Baptisták még mindig vannak: Eszenyben, de hogy mennyien, számuk apad-e, vagy növekszik: nincs adat; Záhonyban 10—15-en, apadóban. Nagydobronyban a nagy zajjal megindult mozgalom lecsendesedett s az első ízben megtántorodott 3 családon kívül újabb híveket a baptista futkározó atyafiak nem képesek megkeríteni. Vizálgodó házások sehol nem jelentettek; de hogy ilye-

nek egész egyházmegyéink területén ne lennének, nehezen lehet elhinnünk! — Törvénytelenül együtt élők is csak Zaharban jelentettek, ahol egy ismétlődő iskolás leány él egy férfival törvénytelen házasságban, — amit a presbitérium megakadályozni nem tudott.

A vasárnapi munkaszünetről szóló egyházi és polgári törvények megszegése sehohol nem jelentetett, — tehát nem fordult elő.

Mint felekezeti sérelmet jelentette az unglarnóci lelkész, hogy egy homoki illetőségű ember jelentkezett nála kitérésre s bár ő mint nem illetékes lelkész elutasította, a császlóci róm. kath. plebános mégis felvette a róm. kath. egyházba. Felekezetenkívülivé nem lett senki híveink közül.

Mint hitelveinkkel ellenkező szokás jelentetett: Zaharból búcsújárás kis mértékben.; Bezöböl, Ungvárról temető-kivilágítás.

A szegényekről, árvákról legtöbb helyen a polgári község gondoskodik. Korláthelmecezen a „Végső alap“-ból; Ungpíncócon, Bálfán a „P. Horváth Mária-alap“-ból; Ungváron a „Novák Ferenc-alap“-ból nyernek segítséget.

A temetési szertartást mindenütt a lelkészek végzik, a halottat kikísérik s a hívek mindenütt résztvesznek a temetési szertartásokon.

Az egyházi éneklés szépítése érdekében elismerésre méltó áldozatot hozott újabban a nagygejőci és szalókai egyház; — előbbi helyen az egyházi énekkar e célra gyűjtögetett alapjából, — utóbbi helyen az előjáróság a hívek önkéntes adományából új orgonát állítván (3000 kor. értékben) a templomba.

Az éneklés szépítésére irányuló törekvés nyilatkozik abban is, hogy Eszenyben az ismétlődő iskolásokból a tanító énekkart alakított; a szirénfalvai, — tiszasalamoni, — pinkóci, — zahari tanítók pedig iskolájokban az összhangzatos éneklést tanítják; Bajánházán, Tiszaásványban pedig a ref. vallású állami tanítók a felnőtteknek énekorákat adnak, amiért elismeréssel kell nekik adoznunk!

Énekkar van: Csapon, Kisdobrony, Nagydobrony,

Kisgejőc, Nagygejőc, Bező, Botfalva, Palágy, Ungmogyorós, Nagykapos, Jenke, Vaján, Bés, Csicsér és Csongorban.

Ifjúsági egyesület: Ungváron, Csapon, Záhonyban, Vajánban.

Az áldozatkészség a csapásos esztendő dacára is megnyilatkozott, egy néhány egyházunkban nem mindennapi mértékben, amint ez az alábbi kimutatásból is látszik:

Adakozások 1913-ban.

1. Csapon „Istendicsőségére“	---	189.—	K
2. Toronyórára	---	24.—	„
3. Közadakozásból	---	142·90	„
4. Takarékpénztár szegény iskolások tankönyvére	---	30.—	„
5. Toronyi Sándor adománya	---	200.—	„
6. Bacskay Sámuel lelkész neje 6 úrvacsora osztáshoz kenyeret adott, Juhász Sándor 3 szor, Szabó Béla 1-szer adtak bort.			
Csapon adakozások összesen:			385·90 K
7. Tiszaásványban templom-alap.		178 40	„
8. Isten dicsőségére	---	38·50	„
9. Úrasztali borra	---	6.—	„ 222·90 K
10. Szalókán templomújításra a polgári község	---	1826·89	„
11. Huszár József Isten dicsőség.		100.—	„
12. Amerikában levő hívek orgonára küldtek	---	1433.—	„
13. Egyesek harang és orgonára		68.—	„
14. Özv. Balogh Mihályné úrasztalát ajándékozott	---	114.—	„
15. Barkaszi Károly lelkész neje a szószékre egy terítőt ajánd.		84.—	„ 3625·89 K
16. Tiszaágteleken Istendicsőségére egyesek	---	60·72	„
17. Tiszaágteleken perselypénz	---	57·88	„ 118·60 K
18. Kisdobronyban Isten dicsőség.			1427.— K
19. Eszenyben	„	„	119.— K

20. Nagydobronyban „ „		66·78 K
21. Csongorban „ „		49·55 K
22. Kistrátban „ „	136·— K	
„ harangra főként ame- rikai gyűjtés --- --- --- ---	995·81 „	1131·81 K
23. Szürtén Isten dicsőségére ---		198·— K
24. Záhonyban „ „ ---		17·— K
25. Kisgejőcön „ „ ---		37·— K
26. Egry Ferencné egy úrasztali kelyhet ajándékozott, értéke		170·— K
27. Nagygejőcön különféle címe- ken egyesek --- --- --- ---		1400·— K
28. Korláthelmecezen Isten dicsős.		120·— K
29. Tizzasalamonban „ „		127·05 K
30. Zaharban „ „		364·80 K
31. Botfalván „ „		22·— K
32. Ungtarnócon „ „		78·90 K
33. Minajban „ „		128·— K
34. Bezőben „ „		449·50 K
35. Ungpinkócon „ „		47·50 K
36. Ungváron „ „	161·80 K	
37. Özv. London Benjáminné ado- mánya --- --- --- ---	400·— „	
38. Özv. Fidy Béláné adománya	600·— „	
39. Ujlaki József „	40 — „	
40. Gyifka Árpád „	30·— „	
41. Özv. Lónyai Ferencné „	20 — „	
42. Kotorá János „	20 — „	1171·80 K
43. Palágyban Isten dicsőségére		203·75 K
44. Ungnyarádon „ „		199·— K
45. N.-szelmecezen „ „		239·61 K
46. Szirényfalván „ „		107·52 K
47. Gállocsban „ „		54·— K
48. Bátfán „ „		16·— K
49. Pallóban „ „		11·— K
50. Iskében „ „		49·62 K
51. Vajánban „ „		19·— K
52. Mokcsakerészen „ „		80·10 K
53. Ungmogyoróson „ „		16·— K
54. Bésben „ „		17·— K

55. Csicsserben	„	„	181·05	K
56. Nagykaposon	„	„	290·—	K
57. Tak. pénztár toronyórára adott			50·—	„
58. Helmeczi Anna úrasztalára ken- dőt, értéke	---	---	10·—	K 350 — K
59. Vajkóc-Mátyócon	Isten	dics.	40·40	K
60. Ungcsepelyben	„	„	45·90	K
61. Veskócon	„	„	27·—	K
62. Bajánházán	„	„	126·—	K
63. Magasréven	„	„	150·50	K
64. Nagyszeretván	„	„	123·14	K
65. Pályinban	„	„	342·13	K
66. Sólymoson	„	„	285·60	K
67. Vámoslucskán	„	„	360·52	K
68. Felsőröcsén	„	„	391·10	K
69. Sárosmezőn	„	„	206·30	K
70. Kereszten	„	„	170·—	K
71. Jenkén	„	„	282·40	K
Adakozások összege:			14,573·62	K

A reformáció emlékünnepe mindenütt megtartott.

A halotti torozások sehol tulságba nem vitetnek, az alkohollal való visszaélés sehol sem tapasztalható, *állítólag!*

II. Az egyházközségek közléte, szervezete, vagyona.

Egyházmegyénk területén van 39 anyaegyház, 2 társzegyház, 9 leányegyház, működik 38 rendes lelkész, 7 segédlelkész. Minden egyháznak van szabályszerűen szervezett presbiteriuma, — kivéven Minajt, hol a presbiteriek tisztokról lemondván, az újra szervezendő. A presbiteri-, közgyűlési határozatok szabályszerűen jegyzőkönyveztetnek. A presbiteriek szabályszerű meghívás után megjelennek a gyűléseken, teljesítik kötelességeiket, kivéve Szirénfalvát, melynek presbiteriuma kötelességmunkasztaást követett el, — a népiskolai szabályrendelet, — és egyházmegyei határozaton alapuló rendelkezésemnek nem tett eleget, amiért fegyelmi eljárás indított ellene, — ez ügyben az egyházmegyei fegyelmi bíróság a mai napon fog ítélni

Kereszten az egyháznak még mindig nincs ládája. (Intézkedést kérek)

Kisdobrony, Nagydobrony, Szürte, Csicsernek wertheim szekrénye van. Szalókon, Szirénfalván, Ungmogyoróson az egyház ládája a gondnoknál tartatik.

Körlevelek a rendeletek tárába mindenütt bevezetelnek, Csapon azonban csak kivonatosan és felületesen.

Tiszaásvány a parochiális könyvtár darabjait még mindig nem kapja meg.

Az anyakönyvek mindenütt rendben vannak. Szeretvén azonban lelkészi iktató nincs.

Az egyházak régi értékes anyakönyvei, okiratai, szent edényei kellően gondoztatnak.

Az egyházközségek számadásai mindenünnét beküldettek az illető számvevőkhöz s jelen gyűlés folyamán fognak tárgyalatni.

Az egyházi épületek rosz karban vannak: Csapon a templomon kívül minden épület, Tiszaásványban a templom, Korláthelmecen az iskola és melléképületek, Botfalván a tanítói lak, Ungpinkócon az iskola, tanítói lak tarthatatlan állapotban vannak, Gálocsban a templomon és esürön kívül minden, Pallóban a templom düledező, Vajánban a templom ujhodásra vár, Vajkócon a paplak, egyházfi lak rosz, Bajánházán a paplak lakhatatlan állapotban van, elannyira, hogy azt lakásnak nevezni *csakis a lelkészi dekorum rovására* lehet. (Erről saját szememmel győződtem meg), majdnem hasonló állapotban van itt a templom is. A paplak építés ügye közgyűlésünk tárgyát fogja képezni. Sólymoson az istálló rosz. Felsőrőcsén a templom, tanítói lakás és iskola. Az egyházi épületek most már mindenütt és teljes értékig vannak biztosítva. Földbirtoka, illetve bérháza van 36 egyháznak. (Lásd a vagyoni kimutatást!)

A föld legtöbb helyen bérbé van adva s a bér mindenütt befizettetett, csak Eszenyben nem, a csapásos időjárás miatt.

Zaharban 2 hold föld a polg. község nevéen áll. A tanítói ingatlan még mindig nincs az egyház nevére telekkönyvezve: Bezőben, Szirénfalván, Pinkócon a belség. Jenkén, Kereszten az átíratás most van folyamatban.

A lelkészi fizetés nem folyt be: Eszenyben, Minájban 1910. óta. Kereszten, Jenkén csak részben a csapásos év miatt

Eszenyben a hátrálékosok ellen foglalás volt. Minajban ez az ügy egyházhatósági intézkedés alatt áll.

Egyházi adókönyvecske nincs használatban: a csapi, szürtei, minaji, bezői, zahari, pinkóci, szirénfalvai, szelmenci, bátfai, pallói, kaposi, mokcsai, mogyorósi, csepelyi, veskóci, bajánházai, magasrévi, szeretvai egyházakban stb. Az adókönyvecskék beszerzését az 1913. tavaszi egyházmegyei gyűlés 4/9. sz. határozatával elrendelvé, kérem a nevezett egyházakat azoknak beszerzésére szigoruan utasítani, — a jó rend érdekében!

Tőkepénze, illetve alapja van 41 egyháznak. (Lásd a vagyoni kimutatást!)

Ungpinkócon az egyház tőkepénzei nincsenek kelőlökép biztosítva. Csapon a magtári tőkepénz egy részéről nincs kötvény. Ungmogyoróson 90 korona regále váltáság összeg Diószeghy Dánielnél kötvény nélkül van.

Terménymagtár van 23 egyházban. (Lásd a vagyoni kimutatást!)

A magtári kamatok, Eszenyt és Tizzasalamont kivéve — mindenütt befolytak.

Adóssága van a következő 37 egyháznak. (Lásd a vagyoni kimutatást!)

Ezek az egyházak tartozásaik után a kamatokat befizették — Szirénfalvát kivéve, mely azt fizetni nem bírja.

Az 1914. évi adókivetési költségvetést el nem készítették és be nem küldték: Bező, Zahar, Jenke, Kereszt a lelkész szembetegsége miatt. Minaj több évekről nem küldte be, ide bizottságot küldtem ezeknek elkészítése céljából, ez az ügy is tárgyalás alá kerül ma.

A fizetések mindenütt a lelkész és gondnok együttes utalványozására történnek.

A pénztári maradványt az egyházgondnokok mindenütt felmutatták az egyházlátogatóságnak, a kereszti gondnok is elszámolt a múlt évben fel nem mutatott pénztári maradvánnyal, a jelenlegi pénztári maradvány azonban a lelkész kezelése alatt van.

Ungváron a pénztári naplók vezetése — az egy-

Nagydobrony	---	---	---	---	---	473·08
Kisdobrony (templomfestés iskola.)	---					2268·10
Tiszaágtelek	---	---	---	---	---	889·76
Tiszasalamon	---	---	---	---	---	113·04
						<hr/> 32,450·19

A temetők kellő gondozás alatt tartatnak.

Az egyházi élet fejlődésének, virágzásának alapfeltételei, az áldásos békeszeretet, együttérzés minden gyülekezet kebelében megvannak, a jelentés szerint — Korláthelmecen is, — csak a minaji egyházban nem, — a hol az egyházmegyei hatóság bármennyire is igyekszik a békesség angyalának visszatérésére az utat egyengetni, mindezideig nem sikerült a lelkész és gyülekezet között fennforgó ellentéteket kiegyenlíteni, — sőt legközelebb az általam kiküldött, s a békességre vezető utat egyengető bizottság működése alkalmával újabb ellentétek állottak elő a „*minaji ügyek*“ már eddig is tekintélyes számra növekedett actáinak és az egyházmegyei bíróság munkájának.

III. Iskolai ügyek.

Egyházmegyénk területén van ez idő szerint 36 felekezeti iskola, amelyekben működik 29 tanító, 3 nőtanító, akik egy kivételével mind oklevelesek, 3 kivételével mind rendesek. Ideiglenes tanító működik: Jenkén, Ungnyarádon, Pályiban (e két utóbbi nőtanító.)

A tanítói állás üresedésben van: Veskócon, Magasréven, Sárosmezőn, Vámoslucskán. Vámoslucskáról időközben, tiltakozásom ellenére, távozott el a tanító, amiért ellene fegyelmi eljárás indított, s annak során rosszalásra ítéltetett. Ezeknek az egyházaknak, — habár többször hirdettek is pályázatot, nem sikerült a tanítói állást betölteniök. Korláthelmecen szintén szünetel az iskola, mivel a tanító katonáskodik, ideiglenest pedig nem kapott az egyház. Veskócról a tankötelesek Kaposra járnak iskolába.

Az iskola felszerelése hiányos: Nagydobronyban, Csongoron, Ungpinkócon, Vajánban, Ungmogyoróson.

Iskolai könyvtár még mindig nincs szervezve: Szalókán, Nagydobronyban, Ungváron, Bezőben, Zaharban, Ungpinkócon, Ungnyarádon, Szirénfalván, Csicsserben, Ungmogyoróson, Jenkén, Kereszten.

Mindenütt az egyházkerület által megállapított tankönyvek használtak, s azok a kellő példányban megvannak. A lelkész és iskolaszék mindenütt teljesítik az iskolalátogatást, csak Szirénfalván nem, hol csak a gondnok teljesíti azt.

Az iskolai naplók mindenütt rendesen vezetettek, — csak Pályinban nem.

A gyermekek mindenütt felvezetettek a templomba. *A vallástanításról az állami és községi iskolákban mindenütt gondoskodva van.*

A pallói iskolában — az egyházlátogatóság jelentése szerint tanrend nincs. (Intézkedést kérek!)

Még mindig nem törvényszerű a tanterem: Korlát-helmecen, Ungpinkócon, Felsőröcsén.

A tankönyvek kellő időben való beszerzéséről mindenütt van gondoskodva, néhány helyen a tanító — legtöbb helyen a presbitérium által. Az ismétlő iskola mindenütt gyakoroltatik.

Az ismétlő iskolások részére készített egyházkerületi olvasókönyv nincs használatban: Bezőben, Zaharban, Ungpinkócon, Kaposon, Csicsserben, Vajánban, Kereszten.

Kereszten a községi előjáróság az iskolamulasztókkal szemben nem követi a törvényes eljárást.

Faiskola csak Eszenyben, Szalókán, Kisdobronyban, Csongoron, Tizzasalamonban, Palágyban, Felsőröcsén, Kereszten van, ahol a növendékek a fanemesítésben is oktatást nyernek; Csicsserben, Ungmogyoróson konyhakertészetet tanulnak.

Háziipar taníttatik: Eszenyben, Ungnyarádban női kézimunka; Nagydobronyban „slöjd”; Palágyban, Csicsserben fadaragás.

IV. Statisztikai adatok.

a) Egyházmegyénk létszáma: 28124.

Született: 457 fi, 486 nő; összesen 943.

Meghalt: 279 fi, 287 nő; összesen 566.

Házasságot kötött 212 tiszta; 51 vegyes, összesen 263.

Konfirmáltatott 268 fi, 307 nő; összesen: 575.

Áttért hozzánk 6 fi, — nő, összesen: 6.

Kitért tőlünk 3 fi, 10 nő; összesen 13.

Születendő gyermekek vallására nézve megegyezés köttetett: javunkra 18; kárunkra 9.

b) Az egyházközség vagyoni állapota összesítve!

Vagyoni kimutatás.

Egyház neve	Bevétel Kor.	Kiadás Kor.	Maradvány Kor.	Földbirtok		Bér- ház	Magt. kőből	életn. véka	Tőkepénz Kor.	Alap., alapítv. Kor.		Adósság Kor.
				hold	□-öl							
1. Bajánháza	4901·27	4051·32	849·95	—	—	—	—	—	4199·34	1586·90	—	—
2. Magasrév	8373·08	8099·61	273·47	—	—	—	—	—	—	—	4000	—
3. Bátfa	884·50	568·90	315·60	10	—	—	47	1/2	1301·62	1142·54	100	—
4. Palló	963·02	873·90	89·12	18	250	—	152	2 1/2	900	5871·41 3630·60	500	—
5. Bés	8212·27	7239·19	973·08	5	—	—	73	03	2857·16	4131·87	—	—
6. Bező	4957·55	3797·97	1159·58	—	—	—	—	—	—	—	3500	—
7. Zahar	1505·70	978·19	527·51	2	—	—	8	1/2	162·92	—	—	—
8. Csap	3557·91	2804·96	752·95	11	1198	1	—	—	636·52	3254·81	2956·25	—
9. Csicsér	4989·27	3766·43	1222·84	65	960	—	62	03	42760	—	800	—
10. Csongor	4867·50	4867·50	—	70	—	—	—	—	—	2337·26	2300	—
11. Eszeny	6139·05	6139·05	—	25	—	—	216	—	7303·99	7545·93	7000	—
12. Felsőröcse	1112·46	840·55	271·91	20	—	—	—	—	—	—	—	—
13. Sárosmező	305·09	550·88	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14. Gálocs	7815·45	7344·85	470·60	50	500	—	23	2 1/2	3658·56	1649·53	14000	—
15. Iske	6405·55	6306·93	98·62	6	—	—	93	2 1/4	—	112·79	2000	—
16. Jenke	3989·80	3694·69	295·11	139	—	—	—	—	—	—	18500	—
17. Kereszt	2679·33	2118·30	561·03	—	—	—	—	—	—	—	551	—
18. Kisdobrony	6763·60	6675·19	88·41	10	—	—	—	—	180	483·97	7683·45	—
19. Kisgejőc	5694·74	5599·69	95·05	16	—	1	24	03	450	664·19	1200	—
20. Kistrát	8547·20	8373·89	173·31	16	—	—	89	03	882·36	—	5572	—
21. Korláthelmec	3060·13	2055·03	1005·10	6	800	1	128	—	200	2811	200	—
22. Minaj	1424·58	1424·58	—	—	—	—	—	—	—	—	12492·38	—
23. Mokcsakerész	917·91	828·27	89·64	29	—	—	—	—	1777	1051·26	2000	—

Egyház neve	Bevétel Kor.	Kiadás Kor.	Maradvány Kor.	Földbirtok hold	□-öl	Bér- ház	Magt. kőbő!	életn. véka	TőkepéNZ Kor.	Alap., alapítv. Kor.	Adósság Kor.
24. Nagydobrony	10799·27	10757·78	41·49	35	—	—	—	—	807·92	1000·—	2800·—
25. Nagygejőc ---	3701·51	3162·43	539·08	11	506	—	76	02	513·17	39·20	3100·—
26. Nagykapos ---	2318·54	2148·91	169·63	—	—	—	12	01	6106·26	5483·07	—·—
27. Nagyszelmenc	2894·91	2564·20	330·71	13	502	—	27	02	5614·14	272·84	—·—
28. Szirénfalva ---	3320·07	3047·19	272·88	1	—	—	14	01	1435·84	710·93	3948·—
29. Nagyszeretva	717·57	639·58	77·99	8	10	—	—	—	1737·—	—·—	600·—
30. Palágy --- ---	1317·72	1205·60	112·12	20	—	—	17	03	—·—	—·—	500·—
31. Pályin --- ---	8896·79	8309·49	587·30	5	—	—	—	—	746·26	—·—	7460·—
32. Szalóka ---	8489·89	8168·15	321·74	—	—	—	—	—	127·50	111·—	1054·—
33. Szürte --- ---	2702·40	1953·25	749·15	—	—	—	95	—	3148·87	—·—	—·—
34. Tiszaágtelek	4905·22	4357·92	547·30	5	—	—	48	—	—·—	1030·16	9000·—
35. Tiszaásvány ---	4135·88	3540·39	595·49	4	—	—	52	—	1295·02	6978·81	—·—
36. Tiszasalamon	6828·25	5596·63	1231·62	—	—	—	62	2	287·—	1430·—	12000·—
37. Ungcsepely ---	4575·92	4536·07	39·85	1	—	—	—	—	760·—	2343·38	—·—
38. Veskóc --- ---	1171·28	1010·68	160·60	—	—	—	16	3 1/2	—·—	937·68	—·—
39. Ungnyarád ---	14815·17	14073·83	741·34	—	—	—	—	—	4870·—	6520·89	5400·—
40. Ungpinkóc ---	1408·35	1204·35	204·—	4	—	—	—	—	929·—	5200·55	1600·—
41. Ungtarnóc ---	5928·54	5957·12	—·—	12	—	—	—	—	1396·27	—·—	1600·—
42. Botfalva ---	1853·60	1837·17	16·43	1	600	1	—	—	941·19	5620·—	3576·07
43. Ungvár ---	5579·17	6252·55	—·—	1	—	1	—	—	72503·80	—·—	49000·—
44. Vaján --- ---	1390·16	1405·80	—·—	23	600	—	36	—	835·15	3323·70	2772·15
45. Vajkócmátyóc	1087·23	1042·20	45·03	9	266	1	—	—	—·—	200·—	400·—
46. Vámoslucska	3175·41	3153·72	15·69	13	—	—	—	—	—·—	7645·50	3509·60
47. Sólymos ---	15560·87	13077·26	2483·61	2	—	—	—	—	2600·—	—·—	2522·—
48. Ungmogyorós	911·39	699·01	212·38	—	—	—	50	3 3/4	400·—	86·—	2000·—
49. Záhony ---	3460·26	2797·77	662·49	21	—	—	—	—	1532·—	1000·—	—·—
Összesen ---	220012·33	201498·92	18513·41	692	192	6	1429	2 3/4	175859·—	86207·77	198196·90

Adócsökkentési segílyt ezideig nem kértek: Nagyszelmenc, Palágy, Bátfa, Palló, Mokcsa, Ungmogyorós, Felsőröcse, Sárosmező. Most kérvényezik: Eszeny, Nagygejőc, Nagykapos, Bés, Vaján, Veskóc.

V. Közérdekű intézkedések.

Mielőtt adminisztracionális intézkedéseim közül a közérdekkel bírókat megemlíteném, egy szomorú kötelességet kell teljesítenem, megemlékezvén a veszteségről, mely az elmúlt egyházi évben lelkészi karunkat s ezzel egyházmegyénket BacsKay Sámuel csapi lelkész halálával érte, akit f. év január hó 26-án szereteteinek és gyülekezetének mély gyásza között, lelkészi karunk számos tagjának és a nagyközönségnek részvételével kísértünk ki a temetőbe. Egyházmegyénkben kezdette pályafutását, igaz hűséggel forgolódva az Ur oltára körül egy pár évig a minaji, — hosszú éveken keresztül pedig a csapi egyházban, mindhalálig. Egyházmegyénket is szolgálta, mint aljegyző néhány éven keresztül. Lelkészi teendőinek lelkiismeretes teljesítése mellett nagy előszeretettel foglalkozott a méhézzettel s mint ilyen országos hírnévre tett szert. Erejét az istenországa építésének munkájában lankadni érezvén, a jövő év kezdetével nyugalomba menni készült; — most már megnyugodott; legyen nyugalma édes, legyen emlékezete közöttünk áldott!!

Mult őszi egyházmegyei közgyűlésünk azzal bízott meg, hogy Tóth Miklós megválasztott bési tanítót, oklevelének bemutatása után, eskütétel mellett állásába beerősítem. Tisztelettel jelentem, miszerint fentnevezett tanító oklevelét bemutatta és őt, mint ilyet, a bési lelkész jelenlétében felesketve, hivatalába beerősíttem.

Ugyancsak beerősíttem ideiglenes minőségben: Karabélyos Jenőt a jenkei-, Pásztor Katalint az ungyarádi-, Móré Ilonát a pályini tanítói állásba.

Kása Ferdinánd s. lelkészt Csapról a vajáni egyházba helyeztem át s mivel az elaggott lelkész Nagykaposra költözött, az egyház adminisztrációjára is felhatalmazom. Csapra, a még akkor életben levő BacsKay Sámuel lel-

kész kívánságára, Réthy Lászlót helyeztem segédlelkészül, akit a Bacskay Sámuel bekövetkezett halálával, mint „választhatót“ Ujlaki Ferenc ungvári segédlelkészszel cseréltem fel.

A lelkészek részére kiutalt kongruát, korpótléket, kápláni kongruát, egyházmegyénk részére kiutalt államsegélyt kiosztottam s ezekről a számadásokat az egyházkerületi pénztárnak, illetve a ker. pénzügyi bizottsághoz nyugták kíséretében felterjesztettem.

A közalapi és lelkészi nyugdíjintézeti pénztárt Szölössy Gyula volt egyházmegyei pénzkezelőtől Ungesepelyben okt. 13-án átvéve, Németh Péter egyházmegyei főjegyző jelenlétében s közreműködésével Nagy Sándor ujonnan választott pénzkezelőnek általadtam.

Az egyházmegyénk részére beküldött őszi segélyeket 1913. nov. 18-án az őszi segélyosztó-bizottsággal kiosztottuk; — az erről szóló jegyzőkönyv jóváhagyás végett beterjesztetett jelen közgyűléshez.

A közalapi és orsz. lelkészi nyugdíjintézeti számadásokat a múlt évről f. év január 23-án az arra hivatott bizottsággal Kisdobronyban átvizsgáltuk s a folyó évre a járulékokat megállapítottuk.

Folyó év február hó 17 ik napjára időszaki tanácsot hívtam össze Ungvárra, hol a következő bírósági ügyek tárgyalattak:

1. Benedek László volt vámoslucskai tanító fegyelmi ügye; aki állásának időközben való elhagyása miatt rosszalásra ítéltetett; az ítélethen megnyugodott.

2. Benkő Lajos és társai kesergényi lakosoknak egyházi adókivetés és lelkészi fizetés hátrálék ügyében Szabó Endre minaji lelkész ellen tett panaszai, mint bírósági ügy.

Panaszosok panaszukkal elutasítottak; valamint Szabó Endre is a földvételeire fordított 400 koronából felmaradó 16 kor. iránti igényével.

Panaszosok az ítélethen megnyugodtak; Szabó Endre a 16 kor. visszatartása miatt felebbezett.

3. A minaji egyház anyagi ügyeinak megvizsgálásánál Szabó Endre minaji lelkész ellen felmerült több rendbeli panaszos ügy, mint fegyelmi bírósági ügy.

Szabó Endre lelkészt a bíróság az E. T. V. t.-c. 34. §. 1, 2. pontjaiba ütköző fegyelmi vétségben vétkesnek

mondta ki s ezért az V. t.-c. 35. §-ának a) pontja alapján, rosszalásra ítélte. Szabó Endre ez ítélet ellen felebezést adott be.

Az egyházmegyei számvevőszéket március 31-re összehívtam Szürtébe, ahol az egyházmegyei pénztárnok kezelése alatt levő egyházmegyei pénztár- és egyes egyházak tulajdonát képező alapok számadásait vizsgáltuk meg.

A halálozás folytán megüresedett csapi lelkészi állás betöltése iránt a törvényben előirt intézkedéseket megtettem; a választási eljárás most van folyamatban (választás május 3.), az egyház feletti felügyelettel pedig Peley József záhonyi lelkészt bíztam meg.

Végül megemlítem még, hogy az egyházlátogatást f. évben a VI. járás 5 egyházában teljesítettem Peley József záhonyi lelkésszel; Nagyszeretvára és Pályinba eljutni nem tudtunk, mivel a nagy árvíz a közlekedést épen akkor megszakította. E két egyháznak látogatását későbbben Maksa József tanácsbíró és Ujlaki Sándor lelkész végezték el.

Midőn jelentésemet ezekben tisztelettel előterjesztém, magamat atyafiságos jóindulataikba továbbra ajánlva, a közgyűlés elé terjesztett ügyeket tárgyalás alá bocsátom.

Közgyűlés a gondosan összeállított esperesi évi jelentést érdeklődéssel meghallgatva, azt egész terjedelmében jegyzőkönyvbe venni határozza. Annak tárgyalást igénylő pontjaira 6, 7, 8 és 60—88-ig jelölt pontokban hozta meg határozatát.

6. Az esperesi évi jelentés legelső sorban egyházkerületünket ért nagy veszteségünkről: Fejes István püspökünk haláláról emlékezik, s indítványozza, hogy érdemei és emléke megörökítésére szenteljünk egy lapot jegyzőkönyvünkben.

Közgyűlés a jegyzői kart az indítvány értelmében eljárni utasítja. S jegyzőkönyvünk ezen emléksorait a gyászoló család részére megküldeni határozza.

Emlékezés Fejes István püspökünkről.

Az ő nemes egyszerűségében kimagasló lelkét tükrözi vissza ez egyszerű felírás: Emlékezés: Fejes István püspökünkről. . . Miért sorolnók fel itt, ez igénytelen jegyzőkönyv lapján ama sok megpróbáltatáson átment, munkában gazdag élet megörökítésre méltó mozzanatait, melyek olvashatók főleg egyházi lapjaink hasábjain, s majdan egyházkerületi jegyzőkönyvünk lapjain. A mi ungi ref. egyház megyénk mindenek felett ama nemes egyszerűségében kimagasló lélek előtt hajtja meg legmélyebb hódolattal zászlóját, mely néhai püspökünknek Fejes Istvánnak az ő hozzávaló végetlen isteni szeretetből s viszont az ő mélységes Istenszeretetéből igaz nagyságának fényes visszatükrözője volt.

Annak az életpályának alkonyán, melyet ő oly dicsően megfutott, ha a teljesen kiérdemelt önérzet emberi szemek előtt láthatólag dagasztja vala is kebelét, nem gáncsol, csak elismerést érdemel vala. De Fejes István akkor lett igazán nagygyá, mikor a legmagasabb pólcon a krisztusi nemes egyszerűség igazi példányképe volt.

Mintha azon megragadó képnek, melyet az ő mesteri tolla után láttunk, hol a nyomorban mind alább-alább bukó, sőt már a bűn örvényében elmerülni készülő — szerencsétlen ember, — istenhez fordult lélekkel kiáltja: akár így, akár úgy csak közelebb te hozzád, közelebb Istenem! mintha mondom, e megragadó képnek a végpontján, a zeniten összetalálkozó, de amazzal ellenkező irányban megfutott életpálya ragyogna előttünk az ő pályafutásában — mint fénylőkép! — ki jól tudja, hogy az ő felmagasztaltatása, a sokra való elhívás, az élet gyöngye lángját hamar elhamvasztja s ő nem kétségeskedik. Legyen! Hisz annak úgy kell lenni. De akár így, akár úgy! Csak közelebb tehozzád közelebb Istenem!

És ő hív vala a sok elhívásban is! Sőt a magaslaton volt leghívebb a mi legfelségebb példaadónkhoz, ki a hozsánnák kiáltása közben volt legalázatosabb lelkében. — Legyen közöttünk Fejes István püspökünk emléke örökre áldott!

7. Az esperesi évi jelentés a kegyeletes emlékezés után új püspökünk Dr. Tüdős István megválasztásáról és beiktatásáról emlékezik. S indítványozza, hogy új vezérüket, püspökünket jegyzőkönyvileg is tiszteletteljes szeretettel üdvözljük, s bizzuk meg egyházkerületi képviselőinket, hogy ez üdvözlőnkét a kerületi gyűlés alkalmával személyesen tolmácsolják.

Az ungi református egyházmegye közgyűlése örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy Főtisztelendő és Méltóságos Dr. Tüdős István megválasztott s immár beiktatott püspökünket tiszteletteljes szeretettel üdvözlje, s ama legtisztább szívből jövő

óhajtásának kifejezést adjon, hogy — magasztos hivatása teljesítésére — az Istentől néki adott lelki-testi gazdag ajándékoknak az emberi kor legvégső határáig megtartásával, anyaszentegyházunk üdvére, szeretteinek s önmagának boldogságára a mindenható Isten, a mi szerető Atyánk Őt továbbra is gazdagon megáldja.

Kerületi képviselői küldöttségünket pedig a közgyűlés megbízza, hogy egyházmegyénk üdvözlét a kerületi gyűlés alkalmával főtisztelendő és méltóságos püspök urunk előtt személyesen tolmácsolja.

8. Az esperesi évi jelentés Fejes István püspökünk halálára való emlékezéssel Antal Gábor dunántúli volt püspök és konventi elnök haláláról is megemlékezik, s indítványozza, hogy örökítsük meg emlékezetét jegyzőkönyvünkben.

Antal Gábor volt dunántúli püspök és konventi elnök, ki az ő nagy munkabíró tehetségeivel anyaszentegyházunk javára életének végeig oly híven sáfárkodott, bár örök emléket állított önmagának már azon két év tizedet majdnem betöltött püspöki munkakörével, melyről egyházkerületünk hivatalos lapja oly találóan mondja: „A. G. dunántúli püspöksége korszakos jelenség az egyházkerület történetében“; de emlékezetül álljon itt e néhány sor a Pr. egyházisk. lapból: „Már 22 éves korában Kerkápoly Károly helyettese volt a filozófiai tanszéken a pápai kollégiumban. Huszonhat éves korában lett theologiai tanár és 1887 ben a nagy ácsi gyülekezetnek felejthetlen lelkésze. A millénium évében lépett Papp Gábor

komáromi lelkész, dunántuli püspök örökébe. Két év óta elnöke a Konventnek. Melyekhez nev. lap ezt fűzi: „Ezek a főbb mérföld jelzői az útnak, a melyet ő megjárta“. Ha ehez megjegyezzük még, hogy Antal Gábor, mint családfő is példányképe volt az Istentől kiválasztott nagy embernek, 40 évig élvén boldog családi életet hű nő és 6 szerető gyermek körében, akkor rövid vonásokban is egy nagy és igaz ember példányképe áll előttünk az elhunyt Antal Gábor dunántuli püspök személyében.

9. Mult gyűlésünk 4/a pontjában tiszteletbeli ügyszekül megválasztott Dr. Sutka István és Dr. Kiss Bálint közgyűlésiünkön megjelenvén:

A hivatali esküt mindketten leteszik, s magukat az egyházmegye szolgálatára szíves készséggel felajánlják.

10. Az ungnyarádi egyház presbiteriuma jelenti, hogy férfi tanító hiányában az üresedésben lévő tanítói állást ideiglenesen Pásztor Katalin nőtanítóval töltötte be.

Közgyűlésünk, Pásztor Katalinnak az ungnyarádi egyház ideiglenes tanítójává lett megválasztását. tudomásul veszi.

11. A pályini egyház presbiteriuma jelenti, hogy beteg tanítójuk helyettesítésére, ideiglenes tanítóul Molnár Ilona okleveles tanítónőt alkalmazta.

Egyházmegyei közgyűlés, a pályini egyház presbiteriumának azon intézkedését, hogy a beteg tanító helyettesítésére ideiglenes tanítóul Móré Ilona okleveles tanítónőt alkalmazta, tudomásul veszi.

12. Egyed Béla, aki az első lelkészképesítő vizsgálatot Sárospatakon az 1913. évi szeptember hó 25-ik napján sikerrel letette, az erről szóló bizonyítványa és püspöki kibocsátványa alapján kéri, hogy őt az ungi reform. egyházmegyébe segédlelkészül bekebelezni méltóztassék.

Egyházmegyei közgyűlés Egyed Bélát
az 1913. évi szeptember 25-én nyert lelkészképesítő bizonyítványa alapján egyházmegyénkbe segédlelkészül bekebelezi.

13. Olvastatott az egyházmegye számvevőszéknek 1914. évi március 31-én az egyházmegyei pénztár megvizsgálásáról felvett jegyzőkönyve, mely szerint:

I. Horváth Simon és Mária alap.

mult évi bevétele	---	39180.96	fillér.	
mult évi kiadása	---	27541.22	„	
		11639.74	fillér.	

A tár állása:

1. Kihelyezett tőke	---	---	---	175110.58	fillér.
2. Pénzmaradvány	---	---	---	11639.74	„
3. Kamathátrálék	---	---	---	2983.11	„
				189733.43	„
1913. év december 31-én összesen	---	---	---	190689.99	„
1912. év december 31-én volt	---	---	---	956.56	fillér.
Apadás				---	---

Az apadásra vonatkozólag jelenti a számvevőszék, hogy az csak látszólagos, mert a tár apadását az évenként segélyként kiosztandó két évi kamathátrálék különbözete okozza; a tőke 1913. évben az előző évhez viszonyítva 465.84 fillérrel szaporodott.

Közgyűlés a számvevőszék javaslata alapján a Horváth Simon és Mária alap számadását jóváhagyja, s tudomás vétel végett a főtisztelendő egyházkerületre tisztelettel felterjeszi.

14. Ugyanazon számvevőszéki jegyzőkönyvben II—XXIV. számok alatt az egyházmegyei pénztárban kezelt s felsorolt alapok számadásait a számvevőszék javaslata alapján

a közgyűlés megerősíti s a pénztárnoknak a szokásos óvások fenntartása mellett a felmentvényt ügybuzgó és lelkiismeretes működésének elismerésével megadja.

15. Az egyházmegyei számvevőszék jelenti, hogy az egyes egyházközségek 1913. évi gondnoki számadásait felülvizsgálta s azokat a minaji és sárosmezői számadások kivételével rendben találta. Egy pár egyházközségnek a számadásai némi megjegyzésekre szorulnak, miért is észrevételeit és javaslatait a következőkben terjeszti elő:

1. A minaji egyház számadásai az 1910. év óta nincsenek rendben, így azoknak a lehető leg-sürgősebb elkészítése, esetleg elkészíttetése szükséges.

2. A kistráti egyházban a hivek az új adóalap szerint fizetnek, de a terményt is beszolgálják, s a közalapot is fedezik.

3. A bátfai egyháznál a számadások beterveztése hiányos volt, mert a másolatok nem egyeztek az eredeti számadással.

4. Pallóban az I. és II. számú magtári tőkekimutatásnál a pénzül befolyt életnemü ismét kimutatott, holott ez a gondnoki számadásban már egyszer bevételként szerepel.

5. Nagykaposton az egyháznak majdnem 5000

korona tőkéje bankban van elhelyezve, miért is a számvevőszék javasolja, hogy mondja ki az egyházmegyei közgyűlés, miszerint az ily nagyobb tőkéket az egyházközségek a pénztári ügyviteli szabályzat 3. pontjának rendelkezése szerint helyezték el.

6. Sárosmező számadásai pótlás végett visszaküldettek, utasítandó az egyházközség előljárósága, a megfelelően pótolta számadások sürgős betérjesztésére.

7. Az 1913. évi tavaszi gyűlés jegyzőkönyvének 45. pontja alatt Szirénfalva nyomdahibából kimaradt, holott mint a hitelesített jegyzőkönyv igazolja, ezen egyházközség számadásai is megerősítést nyertek, még pedig 739*68 fillér pénztári maradvánnyal. Ezen tévedés jelen gyűlés jegyzőkönyvében pótlendő.

Végül az 1913. évi tavaszi közgyűlés 15/9. számú határozatára javasolja a számvevőszék, hogy Magda Sándor csicséri lelkész „Magyar Egyezményes Philospia“ című művének kiadásához 200 korona segélyt szavazzon meg az egyházmegyei közgyűlés, még pedig az 1914. évi bevétel terhére.

Az egyházmegyei közgyűlés a számvevőszék jelentését és javaslatait tudomásul veve elrendeli, hogy a minaji egyház hátrálékos számadásainak folyamatban lévő elkészítése sürgősen befejeztessék.

A kistráti egyházban a hivek adóbeszolgáltatása egységesen szabályoztassék.

A bátfai egyháznál tapasztalt hiányból kifolyólag utasítja az egyház látogatóságokat, hogy a számadások másolatainak az eredeti számadással való összehasonlításánál szigorú figyelemmel járjanak el.

A pallói esetből kifolyólag meghagyja,

hogy a magtári-tőke kimutatásoknál a pénzül befolyt életnemü a kimutatott összegből mindég vonassék le, mert az a gondnoki számadásban már egyszer ugyis bevételkent kell, hogy szerepeljen.

A nagykaposi 5000 korona tőkével kapcsolatban utasítja az összes egyházközségek előljáróságát, hogy a nagyobb egyházi tőkék elhelyezésénél szigoruan a pénztári ügyviteli szabályzat 3-ik pontjának rendelkezéséhez tartásák magukat.

Sárosmező egyházi előljáróságát utasítja a számadások sürgös pótlására és beterjesztésére. A nem észrevételezett gondnoki számadásokat jóváhagyja s a gondnoknak a felmentvényt a maga részéről is megadja.

A számvevőszék azon javaslatát, mely szerint Magda Sándor csicseri lelkésznek „Magyar Egyezményes Philosophia“ címü műve kiadásához az 1914. évi bevételek terhére 200 korona segély adassék, elfogadja, a 200 korona segélyt az 1914. évi bevételek terhére megszavazza s annak Magda Sándor csicseri lelkész részére nyugta ellenében leendő kifizetésére az egyházmegyei pénztárnokot utasítja.

Végül az 1913. évi tavaszi közgyűlés jegyzőkönyvének 45. pontja alatt nyomdahiábából kimaradt Szirénfalva község számadásaira vonatkozólag elrendeli, hogy ezen tévedés jelen jegyzőkönyvben pótoltsék, vagyis tudomásul veszi, hogy Szirénfalva községnek 1912. évi gondnoki számadásai 739 korona 68 fillérrel találattak és jóváhagyattak.

16. Tárgyaltattott a minaji egyház 1910—1914-ik évekről elmaradt költségvetéseinek s az azok alapján készült egyházi adókivetéseknek megállapítása tárgyá-

ban 1914. évi április 19-én hozott s Szabó Endre lelkész részéről szóbeli jelentéssel megfélebbezett presbiteri határozata.

Az egyházmegyei közgyűlés a beterveztett s ismertetett ügyben hozott presbiteri határozatot a bejelentett felebbezés elutasítása mellett helyben hagyja, s a minaji egyháznak 1910., 1911., 1912., 1913., 1914. évekre vonatkozó költségvetéseit és adókivetéseit évenkénti egyenlő összegekben 3568-73 fillér szükséglettel, 3515-83 fillér fedezettel, 52-90 fillér hiánnyal a 178-18 fillért kitevő 10%-os vagyoni adó alapján 30%-os rendkívüli adó kivetésének engedélyezése mellett jóváhagyja, s a záradéknak reávezetésével az esperest megbizza. A Szabó Endre minaji lelkész felebbezési bejelentésével szemben a közgyűlés megállapítja, hogy az egyház törvénykezéséről szóló V. t.-c. 33. §. 5. és 6. pontjaiban foglaltak szerint a lelkésznek módjában áll a lelkészi díjlevele magyarázatából, alkalmazásából s általában a hivatali fizetése kiszolgáltatásából eredő vitássá tett igényjogosultságát közigazgatási bírósági uton megállapíttatni. Határozatilag kimondja továbbá a közgyűlés, hogy amennyiben a kiküldött bizottság eljárásáról szóló jegyzőkönyv s a Minay István minaji egyháztag és egyházmegyei tanácsbíró által tett előterjesztések adatai Szabó Endre lelkésszel szemben oly tények megállapítására vonatkoznak, s oly vádak tartalmazzanak, a melyek fegyelmi eljárás körében intézendők el, — a bizottság eljárásáról felvett jegyzőkönyvet s a Minay István beadványait az egyházi törvénykezésről szóló V. t.-cz. 41. §-ában foglalt rendelkezéshez képest a hivatalból is foganatosítható fegyelmi eljárás meg-

indítása végett ezen határozatról szóló jegyzőkönyvi kivonat kapcsán az espereshez áttenni rendeli.

Ezen határozatból kifolyólag a jóváhagyott költségvetések és adókimetések az egyházi adózásról szóló III. t.-cz. 19. §-ában megjelölt eljárás végett jegyzőkönyvi kivonat kapcsán a minaji egyház gondnokának, a jegyzőkönyvi kivonat 1 példánya a minaji egyház egyházszerkezeti és vagyionkezelési ügyének az esperes hatáskörébe eső intézkedések megtétele végett az esperesnek, — s végül a jegyzőkönyvi kivonat egy példánya Szabó Endre minaji lelkésznek oly figyelmeztetéssel adatik ki, hogy a közgyűlés határozata ellen az I. t.-cz. 55. §-a értelmében a kihirdetéstől, illetve a kézbesítéstől számított 16 nap alatt fellebbezéssel élhet. A határozat kihirdetése után jelenlevő Szabó Endre élőszóval felebbezést jelentett be.

17. Esperes jelentést tesz, hogy az egyházmegyei közgyűlés utólagos jóváhagyása reményében tegnap délután a gondnoki számadások elbírálása céljából összehívott számvevőszék a segélykérvényeket is felülbírálta és a segélyek kiosztására nézve javaslatát már most a közgyűlés elé terjeszti. Ha a közgyűlés ezen esperesi intézkedést jóváhagyja, mondja ki határozatilag, hogy mivel a számvevőszéknek a gondnoki számadások ügyében tavaszi gyűlés előtti napon ugy is össze kell ülni, időnyerés céljából jövőben is a számvevőszék terjesszen elő javaslatot az egyházmegyei segélyek kiosztására nézve.

Közgyűlés az esperesi eljárást helyeslőleg tudomásul veszi, s a segély kiosztására nézve jövőben is eként eljárni határozza.

18. Olvastattak az egyházak, lelkészek tanítók és özvegyek segély kérvényei, ezek alapján az egyházmegyei számvevőszék beterjeszti a segélyek megosztásáról szerkesztett javaslatát.

Közgyűlés a számvevőszék javaslatát elfogadja.

19. Számvevőszék pénztárnok előterjesztése folytán javasolja, hogy az egyházmegyei közgyűlés 1890. évben hozott azon határozata, mellyel a minaji egyháznak az egyházmegyénél fennálló tartozása törlesztésére az évenkénti segélyből 100 korona utalandó ki, — változtattassék meg, s mivel a minaji egyház ezen 100 koronát 1910. évtől az adócsökkentési segélyből megkapja, annak visszafizetésére ezen időtől köteleztessék el.

Közgyűlésünk szavazat többséggel kimondja, hogy a folyó évben a minaji egyháznak a 100 korona segély még kiadandó, jövőre azonban annak folyósítását beszüntetni határozza, mert a minaji egyház erre az adócsökkentési segélyben fedezetet nyer.

20. Számvevőszék jelenti, hogy Sulyok János ungvári tanító az énektanításért az évi állandó segélyből is kap 50 koronát, s a Horváth Mária féle ungvári ház jövedelmének évi számadásainál is kiadásba van téve részére 50 korona énektanításért.

Közgyűlés felkéri Komjáthy Gábor ungvári lelkészt, hogy állapítsa meg, mily alapon szedi Sulyok János a kétszeres énektanítási díjat, s eljárásáról legközelebbi gyűlésünkre jelentsen.

21. Szakal István tanügyi bizottsági elnök az 1913. évi április 10-én az egyházmegyei határozatból kifo-

lyólag tartott tanügyi bizottsági gyűlésre megjelent tagok nap és fuvardíját kéri.

Közgyűlésünk, mivel az egyházmegyének ezen célra nincs alapja, — a kérelmet nem teljesítheti.

22. Számvevőszék indítványozza, hogy amennyiben az ugvári hitoktató egyetemes protestáns érdeket szolgál, — a részére évenként fizetendő 300 kor. fizetése alól az egyházmegye oldassék fel, s kérje annak a főtisztelendő egyházkerület utján az egyetemes konvent pénztárából való fedezését.

Közgyűlés az indítványt elfogadja, s kéri a főtiszteletű egyházkerületet, hogy az ungvári hitoktató részére a 300 kor. évi segélynek az egyetemes konvent pénztárából való kiutalványozását kieszközölni — sőt tekintettel az általános egyházi közérdekre, arra kéri a főtisztelendő egyházkerületet, hogy Ungváron az állandó hitoktatói állás szervezéseig egy második segédlelkészi állás felállításáról is gondoskodni szíveskedjék.

23. Az őszi segélyosztó bizottság beterjeszti az 1913. évi november 18-án Szürtén felvett jegyzőkönyvét, mely szerint a főtisztelendő egyházkerulettől nyert őszi segélyek a következőleg osztattak ssét: I. Baldácsi alap 809 korona 53 fillér. Ebből a nagyszeretvai egyháznak 59 korona, ungnyarádi egyháznak 150 korona, ungpinkóci egyháznak 110 korona, iskei egyháznak 110 korona, nagygejőci egyháznak 70 korona, tizasalamoni egyháznak 90 korona, Rarkaszi Károly lelkésznek 40 korona, Geese Géza lelkésznek 60 korona, Rác József lelkésznek 40 korona, özvegy Nagy Menyhértnek 80 korona 53 fillér, II. Nagy Gedeon alap 200 korona. Ebből iskolások jutalomkönyvére 20 korona, Papp Lajos tanítónak 20 korona,

özvegy Laky Józsefnének 40 korona, özvegy Rozgonyi Jánosnének 40 korona, özvegy Böszörményi Jánosnének 40 korona, özvegy Pápay Jánosnének 40 korona. III. Hollandi tár 120 korona. Ebből Ajtay Sándor tanítónak 20 korona, Karabélyos Gyula tanítónak 40 korona, Böszörményi László tanítónak 20 korona, Halász Lajosnének 40 korona osztatott ki.

Fenti kiosztást az egyházmegyei közgyűlés jóváhagyólag tudomásul veszi.

24. A pályini egyház a beteg tanítóját helyettesítő ideiglenes tanítónő fizetésére minden tanköteles gyermek után 2—2 korona s ezenfelül az állami adó arányában 20%-os rendkívüli egyházi adót, összesen 850 korona 30 fillér értékig akar kivetni, kéri, hogy az adókivetést megerősíteni méltóztassék.

Egyházmegyei közgyűlés a pályini egyház rendkívüli egyházi adó kivetését a mellékelt presbiteri és közgyűlési határozatok alapján jóváhagyja s a 850 korona 30 fillér egyénekenkénti kivetést megerősíti.

25. A bési egyház az 1914. évi költségvetési hiányának fedezésére 1300 korona rendkívüli egyházi adót kénytelen kivetni, kéri a kivetés jóváhagyását és megerősítését.

Közgyűlésünk a bési egyház rendkívüli egyházi adó kivetését a mellékelt presbiteri és közgyűlési határozatok alapján jóváhagyja, megerősíti; útasítja azonban az egyházat, hogy az egyénekenkénti kivetést még egy példányban terjessze be az esperesi hivatalba.

26. A sárosmezői leányegyház kéri, hogy iskola és tanítólak javításra 650 korona rendkívüli egyházi adót vethessen ki.

A mellékelt presbiteri és közgyűlési határozatok alapján az egyházmegyei közgyűlés a sárosmezői egyháznak megengedi, hogy iskola és tanítólak javításra 650 kor. rendkívüli egyházi adót vethessen ki; a bemutatott egyénenkénti kivetést pedig megerősíti.

27. Az iskei egyház kéri, hogy adósságainak kifizetésére 1200 kor. rendkívüli egyházi adót vethessen ki.

Egyházmegyei közgyűlés a csatolt presbiteri és közgyűlési határozatok alapján az iskei egyháznak 1200 koronás rendkívüli egyházi adó kivetését jóváhagyja; útasítja azonban az egyházat, hogy az egyénenkénti kivetés még egy példányát az esperesi hivatalhoz terjessze be.

28. A palágyi egyház kéri, hogy méltóztassék megerősíteni azon határozatukat, miszerint a hatóság által lebontani rendelt harangozó és egyházfi lakás újrakepítésére, a hívek az állami adó arányában 50%-os rendkívüli egyházi adóval rovassanak meg.

Mivel a vármegyei építkezési szabályrendelet szerint a régi harangozó és egyházfi lakás helyén új épület nem emelhető, a palágyi egyházban e célra rendkívüli egyházi adó kivetésének szüksége ez idő szerint fenn nem forog.

29. A tiszvási egyház 3 év múlva templomot akar építtetni, évégből presbiteri és közgyűlési határozattal kimondotta, hogy e célra 20.000 korona rendkívüli egyházi adót vet ki olyformán, hogy ez összeg 3 évi részletben fizettetik be az egyház pénztárába; egyszersmind kimondják már most, hogy az építendő templomban kiki az általa fizetendő összeg arányában fog helyet foglalni s kéri, hogy a bemutatott 20.000

koronás egyénenkénti kimutatás és az annak megfelelő templomi ülőhely tervezetet jóváhagyni és megerősíteni méltóztassék.

Egyházmegyei közgyűlés a tiszvásványi egyháznak azon kérelmét, hogy templom építési célra 3 év alatt fizetendő 20 000 korona rendkívüli egyházi adót vethessen ki s az építendő templomban kiki a fizetés arányában fog helyet kapni, jóváhagyja. Útasítja azonban az egyházat, hogy a 20 000 korona rendkívüli egyházi adóból évenként fizetendő hányadnak megfelelő s a templomi ülőhelyekkel nem kombinált rendes egyénenkénti kivetést terjesszen minden évben az egyházmegyei közgyűlés elé.

30. Az ungyváradai egyház a jelen évi költségvetésében mutatkozó hiány fedezésére, rendkívüli adó kivetés mellőzésével, meglévő tőkepénzeinek és alapjainak kamatait óhajtja felhasználni s erre nézve az egyházmegye engedélyét kéri.

Ha az alapok és tőkepénzek rendeltetése nem ellenkezik az egyház közcéljaira való felhasználással, az ellen egyházmegyénknél kifogása nincsen; ellenkező esetben a hiány törvényes úton megállapítandó rendkívüli egyházi adóval fedezendő.

31. A csapi egyház beterjeszti megerősítés végett új lelkesi díjlevelét négy példányban.

Egyházmegyei közgyűlés a csapi egyház új lelkesi díjlevelét, minthogy az értékre nézve a régivel megegyezik, megerősíti s a főtiszteletű egyházkerületre tisztelettel felterjeszti.

32. A csicseri egyház úgy változtatta meg a lelkészi fizetést, hogy az eddigi keresztes élet helyett jövőre szemes életet fog fizetni; e változásnak megfelelően átalakított lelkészi díjlevelet beterjeszti megerősítés végett.

Egyházmegyei közgyűlés a csicseri egyház új lelkészi díjlevelét, minthogy az abban levő változás csak javára van a lelkésznek, egyebekben pedig a régivel teljesen megegyezik, megerősíti s a fő-tiszteletű egyházkerületre tisztelettel felterjeszti.

33. A bajánháza egyház előljárósága az építendő Bajánháza lelkészi lak tervrajzát, költségvetését; az építkezésből kifolyólag a bajánháza anya- és a magasrévi társegyház tagjaira kivetett 6330 K rendkívüli egyházi adó kivetési lajstromát s ezzel kapcsolatosan a magasrévi társegyház azon kérvényét, mely szerint tagjai csak oly arányban kötelezessenek a bajánháza paplak építési költségeihez való hozzájáruláshoz, mint a minő arányban a bajánháza lelkész a magasrévi templomban Istentiszteleteket fog szolgáltatni — bemutatja — és az egyházmegyei közgyűlés határozatát kéri.

Az egyházmegyei közgyűlés az építendő bajánháza lelkészi laknak a nevezett egyház presbiteriuma és közgyűlése által elfogadott s az egyházmegyei építkezési bizottság által felülvizsgált és elfogadásra ajánlott tervrajzát és költségvetését 12.530 Kor. 53 fillér, azaz Tizenkettőezeröttszázharminc korona 53 fillér előiránnyal elfogadja s a bajánháza anya- és a magasrévi társegyház tagjaira ezen építésből kifolyólag kivetett és pedig:

a bajánháza egyháztagokra	3130 Korona
a magasrévi	3200 „
összesen	6330 korona rendkívüli egyházi

adó kivetését jóváhagyja és a jóváhagyási záradék reávezetésével az esperest megbízza.

34. A bajánházai egyház engedélyt kér arra, hogy a lelkészlak építési költségeire templom alapjából 4000 korona kölcsönt vehessen fel, s azt banki betét kamat mellett 1—2 év alatt visszafizethesse. Az erre vonatkozó presbiteri és közgyűlési jegyzőkönyveket beterjeszti.

Közgyűlés a bajánházai egyháznak engedélyt ad arra, hogy a lelkészlakás építési költségeire templom alapjából 4000 kor. kölcsönt vehessen fel, azon kikötéssel azonban, hogy ezen kölcsönt a magasrévi társegyházzal egyetemben legkésőbb három év alatt köteles kamatostól templom alapjába visszafizetni

35. Ungvármegye közigazgatási bizottsága átiratban értesíti az esperesi hivatalt, hogy a népnevelés bizottságba az ungi ref. egyházmegye egy tagot választani jogosult.

Az ungi ref. egyházmegye az ungmegyei népnevelési bizottságba Szücs István esperest választja.

36. Ungvármegye alispánja értesíti az esperesi hivatalt, hogy a tanítói nyugdíjbizottságba 1914 évre az ungi ref. egyházmegye egy tagot választani szíveskedjék.

Az ungmegyei tanítói nyugdíjbizottságba 1914. évre az ungi ref. egyházmegye Szücs István esperest választja.

37. Szőlőssy Ferenc mokcsa-kerészi lelkész orvosi bizonyítvánnyal igazolva, hogy súlyos betegsége miatt

a lelkészi teendők ellátására képtelen, káplántarthatásért, s a káplántartási kongrua megadásáért kérvényez.

Az egyházmegye közgyűlése közvetlen tudomással birván Szöllőssy Ferenc mokcsa-kerészi lelkész nagy betegségéről, valamint orvosi bizonyítvánnyal igazoltan látván, hogy nevezett lelkész a lelkészi teendőket ellátni képtelen, kérelmét a főtiszteletű egyházkerület útján a nagyméltóságú egyetemes Konventhez meleg pártolással terjeszti fel.

38. Olvastattott a szobránc-tibai ref. fiók egyház híveinek kérvénye, melyben Tibán egy állandó segédlelkészi állás szervezését kéri.

Az egyházmegye közgyűlése nagyon jól ösmerve a vámoslucskai lelkésznek anyaegyházában és 22 missiói fiók- és szórványában nagy elfoglaltságát, mint a kérvényben is kifejezést nyer: ugy a vallás oktatás mint a nyári isteniszteletek tartása tekintetéből az állandó segédlelkészi állás szervezésének nagy szükségét látja; ezért a szobránc-tibai fiókegyház kérelmét anyaszentegyházunk jól felfogott érdekében a legmelegebb pártolással terjeszti fel a főtiszteletű egyházkerületre.

39. Németh Péter egyházmegyei főjegyző indítványozza, hogy intézzen az egyházmegyei közgyűlés felterjesztést a főtiszteletű egyházkerülethez az iránt, hogy mint az egyházkerületi, ugy az egyházmegyei gyűlésekre is, a gyűlést alkotó tagok részére a kedvezményes vasuti jegyet a kereskedelmi m. kir. miniszter urtól kieszközölni méltóztassék.

Egyházmegyei közgyűlés a kedvezményes vasuti jegyek kieszközölése iránt

beadott indítványt magáévá teszi s az ez irányu kérvényt a főtiszteletű egyházkerületre azzal a kéréssel terjeszti fel, hogy az ott megnevezett tagok részére, az egyházmegyei gyűlésekre a kedvezményes vasuti jegyet a kereskedelmi miniszter urtól kieszközölni méltóztassék.

40. Folyó év június hó 4, 5, napjain Miskolcon tartandó egyházkerületi gyűlésen az ungi egyházmegyéből hivatalból és választás folytán képviselők:

Szűcs István esperes, Komjáthy Béla e. m. gondnok, Minay István, Stépán Géza, Szabó Zoltán, Nagy Sándor, Maksa József, Németh Péter.

41. Magyar Bertalan nagydobronyi lelkész a sárospataki főiskola IV. gimn. oszt. tanuló jeles osztályzatu László nevű fia részére a Diós féle ösztöndíj 1913. évi kamatát kéri.

Közgyűlésünk a Diós féle ösztöndíj 1913. évi kamatát kérvényezőnek kiadni határozza.

42. Ugyan ő Bertalan nevű fia részére ki a sárospataki főiskola VI. gimn. oszt.-ban tanul a Szabó András alapítvány 1913 évi kamatát kéri.

Közgyűlésünk a kérelmet teljesíti.

43. Az ungi egyházmegyéből közhirdetésre ajánlatik:

Vajkóc-mátyóc, Tiszaágtelek és Bajánháza.

44. Esperes jelentést tesz arról, hogy a nyugdíj és orsz. közalap megválasztott egyházmegyei pénzkezelője Nagy Sándor kisdobronyi lelkész a régebbi pénz-

kezelőtől Szőlőssy Gyulától 1913. okt. 13-án az esperes és Német Péter bizottsági tagok jelenlétében a pénzkezelést hivatalosan átvette, mely átadásról felvett leltár a közgyűlésnek beletjesztetik.

Tudomásul szolgál. S a leltár az esperesi okirattárban elhelyeztetik.

45. Sulyok János ungmegyei ref. tan. test. elnök jelenti; hogy az egyesület alapszabálya mult őszi kerületi gyűlésünk 138 ik pontjában kifejezett feltételek szerint átalakított. Beterjesztvén egyuttal a kiigazítás után összeállított alapszabályt, melyre már a kerületi megerősítés is reá van vezetve.

A fent idézett 138-ik ker. j. k. pont záradéka értelmében az ungi egyházmegye közgyűlése erről szóló jelentését tisztelettel felterjeszti a főtiszteletű egyházkerületre.

46. Magda Sándor csicseri lelkész a „Magyar egyezményes philosophia“ című munkájának a paróchiális könyvtárak részére való megvételét kéri.

Közgyűlésünk ezen műnek a paróchiális könyvtárak részére leendő megvételét az egyes egyházaknak melegen ajánlja.

47. Magda Sándor csicseri lelkész tanulmányainak bővítése végett külföldi egyetemre akarván menni, az egyházmegyétől egy évi szabadságot kér s ezen idő alatt saját költségén tartandó segédlelkésszel helyettesíttetné magát.

Közgyűlésünk tudva azt, hogy Magda Sándor csicseri lelkész önképzése, ismereteinek gazdagítása körül eddig is dicséretre méltó tevékenységet fejtett ki, részére

az egy évi szabadságot megadja, s megerősítés végett a Ft. egyházkerületi közgyűlésre pártolólag tisztelettel felterjeszti.

48. A csicseri egyház az egyház által Móré Ádám András és nejére átruházott ingatlanra vonatkozó átruházási okiratot presbiteri és közgyűlési határozatokkal felszerelve jóváhagyás végett beterjeszti.

Közgyűlésünk a presbiteri és közgyűlési határozatokkal felszerelt átruházási okiratot az abban foglalt indokok alapján jóváhagyja s megerősítés végett a Ft. egyházkerületre tisztelettel felterjeszti.

49. A korláthelmeci egyház beterjeszti a ns. Fegyvernek Jánosné szül. Bogáthy Terézia korláthelmeci lakos által az egyháznak templom helyül ajándékozott ingatlanra vonatkozó ajándékozási szerződést, kéri annak jóváhagyását.

Közgyűlésünk tekintettel arra, hogy az egyház részére való ajándékozásról történik intézkedés, — eltekint a presbiteri és közgyűlési határozatok be nem terjesztésétől, — az ajándékozási szerződést jóváhagyja s megerősítés végett a Nt. egyházkerületre tisztelettel felterjeszti.

50. A bési egyház jelenti, hogy 1914. évi január hó 1 től kezdődőleg tőkepénzéből „Egyházfentartási Alapítvány“ címmel 1000 koronás alapítványt létesített, melynek célja az egyház megerősítése és az egyháztalagok terhének könnyítése. Az alapítvány kamatai 50 évig mindig tőkésítendőek, ezenfelül az alapítvány időnként az egyház anyagi erejéhez képest nevelendő, hogy lehetőleg 50 évnél hamarabb is fedezhessék annak kamatai az egész szükségletet. Amikor a tőke akkorára nevededik, hogy annak kamatai a szükségletek fedezésére elegendők lesznek: a tőke épségben tartása

mellett és megcsonkítása nélkül rendeltetését megkezdheti. Az alapítványt az egyház gondozza, de a felügyeleti jogot az egyházmegye gyakorolja. Az alapítványt megcsonkítani, elkölteni, kamatját a rendes évi szükségletek fedezésén kívül egyébre használni sem most, sem a jövőben nem lehet és semmi címen meg nem engedhető.

Az egyházmegyei közgyűlés a bési egyház által létesített „Egyházfenntartási Alapítvány“-t feltételeivel együtt jóváhagyólag tudomásul veszi s a jóváhagyási záradék reávezetésével az esperest bizza meg.

51, 52. A vajáni és csicseri egyházak presbiteriuma ujonnan alakult énekkaruknak alapszabályait jóváhagyás végett beterjeszti.

Az egyházmegyei közgyűlés a vajáni és csicseri egyházak énekkarának alapszabályait jóváhagyja és megerősíti s a jóváhagyási záradék reávezetésével az esperest bizza meg.

53. A bátfai egyház az egyházmegyei pénztárban kezelt épület-fenntartási alapjából a lelkészi telken levő javítások költségeinek fedezésére 900 korona három évi törlesztéses kölcsönt kér.

Az egyházmegyei közgyűlés, habár a kérvényhez csatolt presbiteri és közgyűlési határozatokból nem tűnik ki, hogy azok az egyházi törvény első cikk 25. és 43. § aiban előírt módon hozattak, mindazonáltal tekintettel arra, hogy az egyház a kölcsönfelvételt a saját tulajdonát képező, de egyházmegyei kezelés alatt álló „Épületek fenntartási“ alapjából eszközli, és főleg tekintettel arra, hogy a keresztül vinni

szándékolt épület javítások halasztást nem tűrhetnek, a maga részéről a kölcsönt engedélyezi és a kérelmet hozzájárulás céljából a főtisztelendő egyházkerületre felterjeszteni rendeli.

54. A csongori egyház bemutatja presbiteriumának azon határozatát, mellyel az egyházi földeket bérlő Lebovics Ferenc és társai azon kérelmét, miszerint őket a bérlet alól mentse fel, vagy legalább tekintettel a két utóbbi mostoha gazdasági esztendőre az 1914. évi bérlet első felét engedje el azon indokolással, hogy a bérlők a földeket 12 évre vették ki s a múlt évi károkért a jövő esztendőben kárpótolva lehetnének — elutasította.

Az egyházmegyei közgyűlés a csongori egyház presbiteriumának Lebovics Ferenc és társai bérlők kérelmére felterjesztett azon határozatát, mellyel a bérlet feloldása, vagy az 1914. évi bérösszeg első fele elengedésére irányuló kérelmököt elutasította — indokai alapján helybenhagyja, annyival is inkább, mert a tárgyiratoknál fekvő eredetileg Schvarcz Lajossal az 1911. év tavaszán kötött s ugyanakkor az egyházmegye által is jóváhagyott s a kérényező bérlőkre egyedül hatályos szerződésben a bérlet időközbeni megszüntetése, avagy bérelengedése esetéről egyáltalán említés sem tétetik.

55. Sallay Gyula nagyszelmenci lelkész kéri, hogy az Ungi Egyházmegye bírósága által 1913. évi szept. hó 16. án ellene hozott marasztaló fegyelmi ítéletre vonatkozó II. fokú felmentő fegyelmi bírósági ítélet jelen közgyűlés jegyzőkönyvében egész terjedelmében felvétessék.

Az egyházmegyei közgyűlés Sallay Gyula nagyszelmenci lelkész kérelmét elutasítja, mert az egyes egyházközségek-

nek úgy az első, mint a másodbírósági ítéletek megküldetnek s az érdeklődőknek módjában áll azokba bármikor betekintést szerezni.

56. Ungvármegye kir. tanfelügyelősége értesítette az esperes útján az egyházmegyét, hogy a nagyméltóságú m. kir. Vallás és közoktatásügyi miniszter ur folyó évi szeptember hó 1 én Ungvárt megakarja nyitni az állami polgári fiiskolát. Egyelőre csak az első osztály nyílik meg s az intézet fokozatosan fog fejlesztetni. Ungvár városa és a miniszterium között létrejött megegyezés szerint a nevezett intézethez szükséges helyiségek bérét a város fogja fizetni. Azt kéri azért a tanfelügyelőség, hogy az egyházmegye tulajdonát képező Horváth Mária-féle épületnek azon helyiségeit, melyeket a polgári leányiskola bírt, az egyházmegye a fiiskola céljaira is adja bérbe.

Az első évben, vagyis 1914. évi augusztus hó elsejétől csupán az udvaron levő épületre egy fatartóra és az utcai épületnek földszinti udvari lakására volna szükség, a többi éveken keresztül pedig az egész emeletre is.

Az esperes által e tárgyban kiküldött Komjáthy Gábor egyházmegyei tanácsbíró, Minay István egyházmegye világi tanácsbíró, Hegyi György egyházmegyei ügyész és Szabó Zoltán egyházmegyei világi jegyzőből álló bizottság Hidasi Sándor kir. tanfelügyelő közbejöttével a tárgyat alapos vizsgálat alá vevén, beterjesztett jegyzőkönyve alapján ajánlja az esperes, hogy az Ungi Református Egyházmegye 1914. évi augusztus hó 1-től kezdődőleg az Ungvárt ezen időpontban felállítandó állami polgári fiiskola céljaira 4 egymásután következő évre adja bérbe Ungvár városának, Ungvárt a Rákóczi-utcában levő s tulajdonát képező Horváth Mária féle épületeket, és pedig oly formán, hogy az első évben, vagyis 1914. évi augusztus hó 1-től az említett beltelken hátul az udvarban fekvő, külön álló új épületben levő két tantermet a hozzátartozó két előszobával és a régi épület-

ben levő udvari földszinti lakrészt a hozzátartozó árnyékszékkal és fatartóval, valamint az udvar használati joggal évi 800 korona bérért; a második évben azaz 1915. évi augusztus hó 1-től a fentemlített lakrészekhez ugyanazon bérlőnek adja bérbe a régi épület emeleti részének udvari helyiségeit a hozzátartozó mellékhelyiségekkel együtt a fenti bérösszegen kívül 700 koronáért. A harmadik évben azaz 1916. évi aug. hó 1-től 1917. évi augusztus hó 1-ig adja bérbe még a régi épület emeleti részének utcai lakását a hozzátartozó mellékhelyiségekkel a fentemlített két bérösszegen felül még külön 900 koronáért. Az első évben tehát a bérösszeg 800 K., a második évben 1500 K., a harmadik és negyedik évben évenként 2400 korona.

A bérleti szerződésben kösse ki, hogy amennyiben az emeleti és udvari, valamint az utcai lakásokban átalakítások volnának szükségesek, a bérbevevő köteles azt saját költségén elkészíteni, úgy azonban, hogy a bérleti idő lejártá, vagy a bérleti szerződés megszűnte után bérlő köteles az épületeket oly állapotban átadni, mint azok a bérbevétel idején voltak.

A bérleti szerződésben Hidasi Sándor kir. tanfelügyelő jegyzőkönyvbe foglalt ígérete alapján tüntesse fel azt is, hogy az ungi református egyházmegye közgyűléseit és értekezleteit, az ungvári református egyház pedig vallásos felolvasásait és estéit a bérleti szerződés tartama alatt az ungvári állami polgári leányiskolának, az iskola mindenkori igazgatója által kijelölendő és a célnak megfelelő termeiben lesz jogosítva megtartani.

Az egyházmegyei közgyűlés elhatározza, hogy Ungvárt a Rákóczi-utcán levő s tulajdonát képező Horváth Mária-féle lakóházat és mellékpületeit az esperes által javasolt s részletesen felsorolt feltételek mellett 1914. évi augusztus hó 1-től Ungvár városának a felállítandó állami polgári fiúiskola céljaira 4 egymásután következő évre bérbeadja, a bérleti szerződés megkötésével az Ungi egyházmegye

esperesét, Komjáthy Gábor ref. lelkészt s Hegyi György egyh. megyei ügyészt bizza meg azzal, hogy a bérleti szerződésben igyekezzenek azt is kikötni, hogy amennyiben a bérlet tartama alatt a bérlettárgy eladható volna, ez a szerződés felbontására jogcímül szolgálhat.

Határozatáról Ungvár város polgármesterét, az ungvármegyei kir. tanfelügyelőiséget, valamint Szűcs István esperes, Komjáthy Gábor ungvári lelkészt és Hegyi György egyházmegyei ügyészt jegyzőkönyvi kivonaton értesíteni rendeli.

57. Hidasi Sándor kir. tanácsos Ungvármegye kir. tanfelügyelője értesíti az Egyházmegyét, hogy a Nagyméltóságú m. kir. vallás- és közoktatásügyi Miniszter ur 1913. évi szeptember hó 29-én 102343. szám alatt kelt rendeletével megbízta őt, miszerint az Ungi református egyházmegyének azon áldozatkészségéért, hogy éveksorán át az ungvári állami Polgári Leányiskola részére a Horváth Mária-féle épületet átengedte, Ónagyméltóságának hálás köszönetét nyilvánítsa.

Amidőn ezt megteszi, egyidejűleg a saját nevében is mély köszönetet mond az Egyházmegyének azon jóindulatért, mellyel őt az ungvári állami polgári leányiskola szervezése körül mindenkor a legnagyobb készséggel támogatta.

Az egyházmegyei közgyűlés a nagyméltóságú m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak Hidasi Sándor kir. tanácsos, tanfelügyelő úr útján kifejezett hálás köszönetét örvendetes tudomásul veszi.

folytatása a 60. lapon pótlólag.

58. Az elnökség bemutatja LXVIII—LXXV. számú esperesi körleveleket.

Tudomásul szolgál.

59. Barkaszy Károly szalókai lelkész indítványozza, hogy a „Vasárnap“ című néplap a mindennapi perselypénz és Isten dicsőségére történendő adakozások terhére minden egyházban legalább 5 példányban megrendeltessék s a hívek között minden vasárnap kiosztassék, oly formán, hogy aki olvasta, az köteles legyen olvasás végett másoknak átadni. A lap egy példánya a lelkész által minden vasárnap az ifjak és hajadonok között felolvastassék s az egyházlátogatóság minden egyházban győződjék meg arról, hogy vajjon a lelkészek e határozatnak lelkiismeretesen eleget tesznek-e. Kéressenek fel azonkívül a többi egyházmegyék is hasonló határozat hozatalára.

Az egyházmegyei közgyűlés Barkaszy Károly lelkésznek hithűségéből és nemes vallásos buzgóságából fakadó indítványát örvendetesen veszi tudomásul, azonban az egyházközségek terheit a „Vasárnap“ című néplap kötelező beszerzésének elrendelése által fokozni nem akarván, csupán a legmelegebben ajánlja, hogy az egyes egyházközségek a „Vasárnap“ című néplapot lehetőleg minél több példányban rendeljék meg s azt a hívek között elolvasás céljából osszák szét, a lelkészek pedig alkalmas helyen és időben abból felolvasásokat és ismertető magyarázatokat tartassanak.

60. Az esperesi jelentésben Eszenyből az egyházlátogatóság azt jelenti, hogy Isten dicsőségére adakozás az elmúlt évben nem volt. Az eszenyi lelkész ennek kiigazítását kéri; mert Eszenyben a perselypénzzel az elmúlt évben 150 kor. adományozás volt.

Tudomásul szolgál.

61. Ugyanott Botfalváról azt jelenti a látogatóság, hogy istentisztelet nem tartatik. A jelentést tevő egy-

házlátogató Barkaszy Károly ezt akként kéri kiigazítani, hogy Zaharban nem tartatik istentisztelet.

Az egyházmegye felhívja a zahari felügyelő lelkész figyelmét, hogy Zaharban az istentiszteletek megtartassanak.

62. Korláthelmecc 10000 korona tőkekamatsegélyben részesülvén,

egyházmegyei közgyűlés felhívja a korláthelmecci egyház presbitériumát, hogy jelentse az esperesi hivatalnak: hol helyezte el az egyháznak adott 10000 kor. tőkekamatsegélyt?

63. A zahari leányegyház kéri az egyházkerületi és egyházmegyei jegyzőkönyvek megküldését.

A zaharai leányegyház kérelmét az egyházkerületi és egyházmegyei főjegyző figyelmébe ajánlja az egyházmegye.

64. Őszi egyházkerületi gyűlésünk 20-ik pontja értelmében az ungi egyházmegyei belmissiói ügyekről az egyházlátogatók által felvett jegyzőkönyvek beérkezvén,

az egyházmegyei közgyűlés véleményezés céljából kiadja azokat Nagy Sándor missiói előadónak.

65. Az esperesi jelentésből kitűnik, hogy még mindég vannak egyházak, amelyekben a köznapi istentisztelet nem tartatik meg rendszeren.

Közgyűlés utasítja a lelkészeket, hogy a köznapi istentiszteletet, különösen ott, ahol felekezeti iskola van, minden nap feltétlenül megtartsák.

66. Esperes jelentéséből az látszik, hogy a nem magyarnyelvű egyházakban az istenitisztelek végzésénél nem tartják be mindenütt az egyházkerület idevonatkozó rendelkezését.

Közgyűlésünk utasítja a nemmagyarajku egyházakban működő lelkészeket, hogy az istenitisztelek tartásánál az egyházkerület idevágó határozatát szigorúan szemök előtt tartsák s ahhoz alkalmazkodjanak.

67. Esperes jelenti, hogy az ungtarnóci lelkésznél egy homoki illetőségű ember jelentkezett kitérésre s bár a lelkész a jelentkezőt, mint nála nem illetékest elutasította, mégis a császlóci róm. kath. plébános felvette egyháza kebelébe.

Az ungtarnóci lelkészt felhívja az egyházmegyei közgyűlés, hogy e vallássérelmi ügy orvoslását kísérelje meg itt a világi hatóságnál.

68. Esperes jelentéséből arról értesül egyházmegyénk, hogy Kereszten az egyháznak még mindig nincs ládája.

Közgyűlésünk szigoruan utasítja a kereszti egyház előljáróságát, hogy a szükséges láda beszerzéséről gondoskodjék.

69. Az esperesi jelentés szerint Szalókán, Szirénfalván, Ungmogyoróson az egyház ládája a gondnok lakásán van tartva.

Közgyűlés utasítja a nevezett egyházak előljáróságát, hogy az egyház ládáját a parókhán helyezze el.

70. Az esperesi jelentésből kitűnik, hogy Csapon a körlevelek felületesen vezetettek be a rendeletek könyvébe.

A csapi lelkész a körlevelek helyes bevezetésére utasíttatik.

71. Esperes jelentése szerint Tiszaásványban a parókhialis könyvtár még mindig hiányos.

Közgyűlés felhívja a lelkészt, hogy a parókhialis könyvtár hiányzó darabjaira nézve az egyházkerületi főjegyzőnél közvetlenül tegyen lépéseket s eljárásának eredményéről az esperesi hivatalba tegyen jelentést.

72. Az esperesi jelentés szerint Szeretván lelkészi iktatókönyv nincs.

Lelkész iktatókönyv beszerzésére és vezetésére szigorúan utasíttatik.

73. Esperes jelentéséből kitűnik, hogy Zaharban 2 hold föld a község nevéen áll; a tanítói ingatlan nincs az egyház nevére kebelevezve: Bezőben, Szirénfalván, Pinkócon, Jenkén, Kereszten az átíratás most van folyamatban.

Közgyűlés utasítja a zahari, bezői, szirénfalvai, pinkóci, jenkei, kereszti egyházak előljáróságait, hogy a telekkönyveket az egyházi hatóság rendelkezései szerint bírság terhe alatt sürgősen rendezzék.

74. Esperes jelentése szerint a lelkészi fizetés nem folyt be: Észényben, Minajban 1910 óta; Kereszten, Jenkén is csak részben.

Közgyűlés utasítja a fenti egyházak előljáróságait, hogy a hátrálékos lelkészi

fizetéseket minél előbb, minden törvényes eszköz igénybe vételével beszorgalmazni el ne mulasszák.

75. Esperes jelentéséből arról győződött meg egyházmegyénk, hogy Ungpinkócon az egyház tőkepénzei nincsenek kellőképen biztosítva; Csapon a magtári tőkepénz egy részéről nincs kötvény; Ungmogyoróson 90 korona regále váltság összeg Diószegi Dánielnél kötvény nélkül van.

Közgyűlés útasítja az ungpinkóci egyház előjáróságát, hogy tőkepénzeinek kellő biztosításáról azonnal gondoskodják, különben az egyházmegyei pénztár veszi azokat kezelés alá; a csapi egyház presbitériuma a magtári tőkepénzek biztosítását felelősség terhe alatt őszi gyűlésünkig rendezze; az ungmogyorósi egyház a regále váltság összegéről kötvényt vegyen; mindezekről pedig a jelentést őszi közgyűlésünkre beadni el ne mulasszák.

76. Az 1914. évi adókimutatást és költségvetést el nem készítették és be nem küldötték: Bezó, Zahar, Jenke, Kereszt, Minaj.

Közgyűlésünk a nevezett egyházakkal szemben a törvényes eljárásra hívja fel esperes urat.

77. Esperes jelentéséből kitűnik, hogy Kereszten a gondnoki számadásnál mutatkozó pénz maradvány a lelkész kezelése alatt van.

Útasítja közgyűlésünk a kereszti egyház felügyelő lelkészét, hogy a szabálytalanul nála levő egyházi pénzt haladéktalanul bocsássa a gondnok kezelése alá.

78. Esperes jelenti, hogy az egyházlátogatóság bírálata szerint az ungvári egyház számadó könyveinek vezetése homályos, sőt szabálytalan.

Közgyűlés megbízza Kovács Dániel egyházmegyei járási számvevőt, hogy az eredeti számadást a helyszínén vizsgálja meg s ha a pénztári könyvek vezetését teljesen kifogástalannak és szabályszerűnek találja, az egyházlátogatóság ottani bejegyzését helyesbítse.

79. A tanterem nem törvényszerű: Korláthelmen, Ungpinkócon, Felsőrócsén.

Nevezett egyházak a tanterem törvényszerű tételére szigorúan útasítatnak.

80. A kerület által elrendelt ismétlő-iskolai olvasókönyv nincs használatban: Bezőn, Zaharban, Pinkócon, Kaposon, Csicserben, Vajánban, Kereszten.

Mindezen egyházak presbitériumait útasítja közgyűlésünk, hogy a kerület által megszabott olvasókönyvet az iskolákba bevezessék.

81. Az esperesi jelentésből arról győződött meg közgyűlésünk, hogy Kereszten a községi előljáróság az iskolamulasztókkal szemben nem követi a törvényes eljárást.

Útasítatik a kereszti iskolaszéki elnök, hogy az iskola mulasztás ügyében hanyag községi előljáróságot a járási főszolgabíróhoz jelentse be.

82. Esperesi jelentés szerint a különféle állami, községi, ártéradók nincsenek kifizetve: Eszenyben, Szalókán, Kisdobronyban, Csongoron, Szirénfalván.

Közgyűlésünk utasítja a nevezett egyházak gondnokait, hogy a hátrálékos adókat minél előbb, felelősség terhe alatt fizessék ki.

83. Az iskolai felszerelés még mindig hiányos Nagydobrony, Csongor, Ungpinkóc, Palló, Vaján, Ungmogyorós egyházközségekben.

Egyházmegyei közgyűlés utasítja a felsorolt egyházak előljáróit, hogy az iskolai felszerelés kellővé tételéről haladéktalanul gondoskodjanak.

84. Esperesi jelentés szerint iskolai könyvtár nincs: Szalókán, Nagydobronyban, Ungváron, Bezőben, Zaharon, Pinkócon, Ungnyarándon, Szirénfalván, Csicserenben, Ungmogyoróson, Jenkén, Kereszten.

A felsorolt egyházak előljáróságait utasítja közgyűlésünk, hogy a beirási díjából az iskolai könyvtárak alapítását az egyházkerületi határozat értelmében, haladéktalanul megkezdjék.

85. Esperes jelentése szerint Szirénfalván csak a gondnok látogatja az iskolát.

Közgyűlés utasítja a sziréntalvai egyház előljáróságát, hogy az iskolát, a törvény kívánalma szerint az iskolaszék látogassa.

86. Esperes jelentéséből kitűnik, hogy Pályinban az iskolai naplók nem vezetettek rendesen; Pallóban pedig tanrend nincs.

Közgyűlésünk szigorúan utasítja a pályini tanítót, hogy az iskolai naplót rendesen vezesse; a pallói tanító pedig a

lelkész által láttamozott tanrendet az iskolában kifüggeszse.

87. Esperes részvétellel emlékezik meg BacsKay Sámuel csapi lelkész elhunytáról, aki, ugyis, mint egyházmegyénknek egykori aljegyzője, ugyis mint lelkész, a kötelesség lelkiismeretes teljesítésének, a papi tisztességnek volt közöttünk mintaképe s méhé-szeti szaktudásával is tisztességet szerzett nevének; indítványozza, hogy emlékét jegyzőkönyvünkben is megörökítsük s részvétünkről a gyászoló özvegyet értesítsük.

Közgyűlésünk őszintén fájlalja BacsKay Sámuel csapi lelkész elhunytát, aki nehéz viszonyok között is mindig gondos őre volt egyházának s a társadalmi életben is tisztességet szerzett papi állásának; azért, midőn elvesztése felett érzett fájdalomának e helyen is kifejezést ad, egyszersmind a gyászoló özvegyre Istennek vigasztaló s gondviselő kegyelmét kéri.

88. Az esperesi jelentésből arról értesült közgyűlésünk, hogy a vajáni egyházban a lelkészt és tanítót illető erdő legelő fájának eladási árából befolyt tőkepénz ügye rendetlen állapotban van, amennyiben nem állapítható meg, hogy mikor keletkezett és ma mennyi ezen tőke összeg, mennyi illeti abból a lelkészt, mennyi a tanítót? Végül pedig a bemandott tőkeösszeg is a jelenlegi kölcsönvevőnél nincs biztosítva.

Közgyűlésünk az ügy megvizsgálására Maksa József és Bernáth Zoltán tanácsbírókat küldi ki azzal az utasítással, hogy állapítsák meg, miszerint az erdőlegelő fa eladásából befolyt tőkéből mennyi a lelkészt és tanítót illető összeg külön-külön; a meglévő tőke biztosítását

eszközöljék s őszi közgyűlésünkre jelentésöket adják be.

89. A missióügyi bizottság a vámoslucskai, jenkei és minaji missiói körök mult évről szóló jelentését az egyöntetű jelentések alapján beterjeszti, s az alábbi javaslatokra egyházmegyei határozatot kér:

1. A vámoslucskai és jenkei lelkész missiói jelentése tudomásul vétetik, s a főtiszteletű egyházkerületre felterjesztetik. A minaji lelkész missiói jelentésének tárgyilagos megszerkesztése végett felszólittatik azzal, hogy 15 nap alatt köteles az esperesi hivatalhoz beterjeszteni.

2. A missiói lelkészek elköteleztetnek, hogy ezután minden év január 31-ig kötelesek előző évi jelentéseiket az esperesi hivatalhoz beterjeszteni minden szükséges mellékletekkel és kívánt adatokkal.

3. A konventi központi iroda megkeresetik, hogy az egyházmegyei missiói előadónak Nagy Sándor kisdobronyi lelkésznek a szükséges nyomtatványokat lehetőleg azonnal küldje le.

4. A missiói lelkészek 600 kor. missiói segélyének alapos elintézését a főtiszteletű egyházkerületnek tisztelettel sürgős figyelmébe ajánljuk.

A missiói bizottság fenti 4 pontban beterjesztett javaslatát az egyházmegyei közgyűlés határozatilag kimondja.

90. A felsőrőcsei lelkész beterjeszti a presbitérium 1912. évi január 14-én tartott gyűlésének jegyzőkönyvét, a mely kimondja, hogy ha a hatóság mostani iskoláikkal nincs megelégedve, ők mást nem építenek, de hajlandók azt átadni az államnak. E jegyzőkönyv alapján lelkész kéri az egyházmegyét, hogy iskolájukat átadhassák az államnak, mivel a hivek az építkezési költséget nem bírják, de nem is akarják viselni. Azonban az államnak való átadást sem veszik komolyan, mert, mint lelkész megjegyzi, az erre vonat-

kozó, most beterjesztett kérvény aláírását is megtagadták. Szóval sem építkezni nem akarnak, sem államivá tenni nem szeretnék az iskolát.

Közgyűlésünk utasítja a felsőrőcsei egyház előjáróságát, hogy az iskolát ez év folyamán törvényszerűvé tegye; e célból a már beadott iskolai tervrajzot és költségvetést megerősíti.

91. A csongori egyház az 1913. évi tavaszi közgyűlés 4/12 pontjára jelenti, hogy az illetékegyenértéki adót úgy a lelkészi és tanítói, mint egyházi földek után is az 1913. év végéig teljesen kifizette.

Tudomásul szolgál.

92. Jelentés adással hátrálékosok:

47 sz. j. k.	13 pontjára;	K. G. és H. Gy.
47	” 52	” Ungpinkócz.
47	” 58	” T. L.

93. Jegyzőkönyv hitelesítő bizottsági tagokul megválasztottak:

Szűcs István esperes, Minay István h. vil. elnök, Hegyi György, Komjáthy Gábor, Magyar Bertalan, Nagy Sándor, Maksa József, Nyomárkay Sándor, Tóth Lajos és a jegyzői kar.

94. Mindezen jegyzőkönyvi pontokat meghitelesítette az 1914. év május hó 11-ikén Csapban tartott hitelesítő bizottsági ülés.

Szűcs István, Minay István, Hegyi György, Maksa József, Nagy Sándor, Komjáthy Gábor, Tóth Lajos.

Jegyzették :

- Németh Péter 1—9, 17, 35—38, 40—45, 60—64,
89—90, 92—94.
Kovács István 10—12, 24—32, 39, 65—88.
Kovács Dániel 13, 14, 16, 18—23, 34, 46—49.
Szabó Zoltán 15, 33, 50—59, 91.
-

Egyidejűleg Hidasi Sándor kir. tanácsos urnak, Ungvármegye kir. tanfelügyelőjének, nemcsak az egyházmegye és intézményei iránt mindenkor tanúsított nemes jóindulatáért, hanem Ungvármegye egyetemes tanügye felkarolása, önzetlen, fáradhatatlan lelkes buzgalma és ez által elért örökös és elévülhetetlen érdemeiért is a legteljesebb elismerését, mély háláját és köszönetét fejezi ki az egyházmegye s erről őt jegyzőkönyvi kivonaton értesíteni rendeli.

Közgyűlési ügyek tárgymutatója.

1. A gyűlés megnyitása.
2. Az egyházak képviselői igazoltatnak.
3. Komjáthy Béla, egyházm. gondnok elmaradását levélben igazolja.
4. Gyűlésről elmaradásukat igazolják : Szabó Lajos, Pataki Pál, Nagy Géza.
5. Esperes évi jelentése.
6. Emlékezés Fejes István püspökünkéről,
7. Dr. Tüdös István új püspökünket az egyházmegye üdvözli.
8. Emlékezés Antal Gábor dunántuli volt püspökről.
9. Dr. Sutka István és dr. Kiss Bálint t. b. ügyészek felesküsznek.
10. Az ungyarádi egyház tanítóul Pásztor Katalint választotta meg.
11. A pályini egyház beteg tanítója helyettesítőjéül Móre Ilonát alkalmazta.
12. Egyed Béla az egyházmegyébe segédlelkésziül bekebelezést nyer.
13. Az egyházmegye a Horváth Mária alap 1913. évi számadását jóváhagyja s azt az egyházkerületre felterjeszti.
14. Az egyházmegyei pénztárnok által kezelt II—XXIV. sz. alapok 1913. évi számadását a közgyűlés megerősíti.
15. Az 1913. évi gondnoki számadások számvevőszék javaslata alapján felülbiráltattak.
16. A minaji egyház régebbi költségvetése és egyházi adó kivetése felebbezés alatt.
17. Esperes jelentését a segély kiosztásra vonatkozólag a közgyűlés helyeslőleg tudomásul veszi.
18. Segélykérvényekre nézve számvevőség javaslatát az egyházmegye elfogadja.
19. A minaji egyház még ez évben a 100 kor. segélyt megkapja.
20. Komjáthy Gábor ungvári lelkészt az énektanítási díj ügyben jelentésadásra hívja fel a közgyűlés.
21. Tanügyi bizottság elnökének kérését az egyházmegye nem teljesítheti.
22. Az ungvári hitoktató ügyben felterjesztés intéztetik a kerületre.

23. Az őszi segélyosztó bizottság jegyzőkönyvét a közgyűlés jóváhagyólag tudomásul veszi.
24. A pályini egyház rendkívüli egyházi adó kivetését az egyházmegye megerősíti.
25. A bési egyház rendkívüli egyházi adó kivetését az egyházmegye megerősíti.
26. A sárosmezői egyház rendkívüli egyházi adó kivetését az egyházmegye megerősíti.
27. Az iskei egyház rendhivüli egyházi adó kivetését az egyházmegye megerősíti.
28. A palágyi egyház rendkívüli egyházi adó kivetése nem nyer megerősítést.
29. A tisztaásványi egyház rendkívüli egyházi adó kivetését az egyházmegye megerősíti.
30. Az ungnýarádi egyház kérelmének az egyházmegye a kikötött feltétel mellett helyt ad.
31. A csapi egyház lelkészi díjlevelét az egyházmegye megerősíti.
32. A csicséri egyház változtatott lelkészi díjlevelét az egyházmegye megerősíti.
33. Bajánháza lelkészlak építési engedély kérése Magasrév kérelmével kapcsolatban nyer elintézését.
34. Bajánháza, a kikötött feltétellel templomalapjából kölcsönt vehet.
35. Az ungmegyei népnevelési bizottságba az egyházmegye Szücs István esperest választja.
36. A tanítói nyugdíj bizottságba az egyházmegye Szücs István esperest választja.
37. Szőlőssy Ferenc káplántartási kérelmét az egyházmegye pártolással terjeszti fel.
38. A szobránc-tibai fiókegyház állandó segédlelkészi állás szervezése ügyében beadott kérelmét a közgyűlés pártolással terjeszti fel.
39. Egyházmegyei gyűlésre vasuti kedvezményes jegy iránt kérvényez a közgyűlés.
40. Kerületi közgyűlésre képviselők választatnak.
41. Magyar Bertalan László nevű fia részére a Diós-féle ősztöndíj kamata kiutaltatik.
42. Magyar Bertalan, Bertalan nevű fia részére a Szabó András alapítvány kamatát odaítéli.
43. Vajkóc, Tiszaágtelek, Bajánháza közhirdetésre ajánlatnak.
44. A nyugdíj- és orsz. közalap pénzkezelésének az új pénztárnok részére átadását az egyházmegye tudomásul veszi.

45. Az ungi tanítóegyesület alapszabálya a ker. gyűlés 138. pont értelmében átalakításáról jelentés az egyházkerületre.
46. Magda Sándor csicseri lelkész Egyezményes filozófia munkáját az egyházmegye az egyházaknak ajánlja.
47. U. ó. külföldi tanulmányut céljára egy évi szabadságot nyer.
48. A csicseri egyház ingatlan átruházási okiratát az egyházmegye megerősíti.
49. Fegyverneki Jánosné ajándékozási szerződését az egyházmegye jóváhagyja.
50. A bészi egyház 100 koronás egyházfenntartási alap létesítését az egyházmegye tudomásul veszi.
51. A vajáni egyház énekkar alapszabályát az egyházmegye megerősíti.
52. A csicseri egyház énekkar alapszabályát az egyházmegye megerősíti.
53. A bátfai egyháznak épület fenntartási alapjából 900 korona kölcsön felvételét megengedi.
54. A csongori bérlők kérelmének az egyházmegye helyt nem ad.
55. Sallay Gyula kérelmét az egyházmegye nem teljesíti.
56. A régi polgári leányiskola helyiség bérleti ügyében határozat.
57. Nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi miniszter urnak Hidasi Sándor királyi tanfelügyelő ur utján kifejezett köszönetét örvendetes tudomásul veszi az egyházmegye, — egyszersmind H. S. tanfelügyelő urnak távozása alkalmából őszinte méltánylással ádózik.
58. A LXVIII—LXXV-ig terjedő körlevelek tudomásul vétetnek.
59. A „Vasárnap“ néplapot az egyházak figyelmébe ajánlja a közgyűlés.
60. Az eszenyi egyház adakozását tudomásul veszi az egyházmegye.
61. Zaharban az istenisztelet tartása felügyelő lelkész figyelmébe ajánlhatik.
62. Korláthelmec 10000 kor. tőkekamat segély elhelyezéséről jelentsen.
63. A zahari leányegháznak jegyzőkönyvek küldése iránti kérelmét az egyházmegye méltányolja.
64. A belmissiói ügyekről az egyházlátogatóság által felvett jegyzőkönyvek Nagy Sándor missiói előadónak kiadatnak.
65. A köznapi istentiszteletek megtartására a lelkészek utasítatnak.
66. A nem magyar ajku egyházakban működő lelkészeket a kerületi intézkedés betartására utasítja az egyházmegye.
67. Az ungtarnóci lelkész a vallás sérelmi ügygel a világi hatósághoz forduljon.
68. A keresztii egyház előjáróságát szigoruan utasítja az egyházmegye, hogy egyházládáról gondoskodjék.
69. Szalóka, Szirénfalva, Ungmogyorós utasítatnak, hogy az egyház ládáját a parókhán helyezték el.

70. Csapi lelkész a körlevelek helyes bevezetésére utasíttatik.
71. A tiszvársányi lelkész a parókhialis könyvtár ügyben sürgős eljárásra utasíttatik.
72. Szeretvai lelkész iktatókönyv beszerzésére utasíttatik.
73. Több egyház az egyházi ingatlanok telekkönyvi rendezésére utasíttatik.
74. Több egyház a hátrálékos lelkészi fizetések behajtására utasíttatik.
75. Ungpinkóc, Csap, Ungmogyorós az egyház vagyonairól őszi gyűlésünkre jelentésadásra utasíttatnak.
76. Bezó, Zahar, Jenke, Kereszt, Minaj egyházakkal szemben az esperes urat törvényes eljárásra hívja fel az egyházmegye.
77. A kereszti egyház felügyelő lelkészét utasítja a közgyűlés, hogy az egyház pénzét a gondnok kezelése alá bocsassa.
78. Az ungvári egyház számadásainak megvizsgálására Kovács Dánie számvevői előadót az egyházmegye kiküldi,
79. Több egyház a tanterem törvényszerűvé tételére utasíttatik.
80. Több egyház presbiteriumát utasítja a közgyűlés, hogy a kerület által megszabott olvasó könyvet vezessék be az iskolába.
81. A kereszti iskolaszéki elnök utasíttatik, hogy az iskolamulasztási ügyben hanyag községi előljáróságot a szolgabírónak jelentse be.
82. Több egyház a hátrálékos adó befizetésére utasíttatik.
83. Több egyház utasíttatik, hogy az iskola kellő felszereléséről gondoskodjanak.
84. Több egyház előljáróságát utasítja közgyűlésünk, hogy a beirási díjából iskolai könyvtárak alapítását a ker. határozat értelmében haladéktalanul megkezdjék.
85. A szirénfalvai iskolaszék utasíttatik, hogy az iskolát látogassa.
86. Pályint az iskolai naplók-, Pallót a tanrend ügyben az egyházmegye utasítja.
87. Kegyeletes megemlékezés Bacskay Sámuel csapi lelkész elhunytáról.
88. A vajáni faeladási alap megvizsgálása küldöttségre bizatik.
89. A missiói bizottság betérjesztését a közgyűlés jóváhagyja s felterjeszti a kerületre.
90. A felsőrőcsei iskolai tervrajzot és költségvetést az egyházmegye megerősíti.
91. Csongor jelentését a tavaszi gyűlés 4₁₂-re az egyházmegye tudomásul veszi.
92. Jelentésadással hátrálékosok.
93. Jegyzőkönyv hitelesítő tagok választatnak.
94. Jegyzőkönyv hitelesítése.

Betűrendes névmutató.

- Ajtay Sándor 23.
Antal Gábor 8.
Bajánháza 33. 34. 43.
Barkaszy Károly 23.
Bátfa 53.
Bernáth Zoltán 88.
Bező 73. 76. 80. 84.
Bés 25. 50.
Botfalva 61.
Böszörményi Jánosné 23.
Böszörményi László 23.
Csap 31. 70. 75.
Csicsér 32. 48. 52. 80. 84.
Csongor 54. 82. 83. 91.
Egyed Béla 12.
Egyházmegyei gondnok 3. 40.
Esperes 1. 5. 17. 35. 36. 40. 93. 94.
Eszeny 60. 74. 82.
Fegyverneki Jánosné 49.
Fejes István volt püspök 6.
Felsőrócse 79. 90.
Gecse Géza 23.
Halász Lajos 23.
Hegy György 92. 93. 94.
Hidassy tanfelügyelő 56. 57.
Iske 23. 27.
Jenke 73. 74. 76. 84.
Karabélyos Gyula 23.
Kereszt 68. 73. 74. 76. 77. 80. 81. 84.
Dr. Kiss Bálint 9.
Kisdobrony 82.
Komjáthy Gábor 20. 92. 93. 94.
Korláthelmec 49. 62. 79.
Kovács Dániel 78. 93. 94.
Kovács István 93. 94.
Laky Józsefné 23.
Lelkészek 59. 65. 66.
Magasrév 33. 34.
Magda Sándor 45. 47.
Magyar Bertalan 41. 42. 93.
Maksa József 40. 88. 93. 94.
Minaj 16. 19. 74. 76.
Minay István 1. 40. 93. 94.
Móré Gábor 77. 89.
Móré Ilona 11.
Nagydobrony 83. 84.
Nagygejőc 23.
Nagy Géza 4.
Nagykapos 80.
Nagy Menyhértne 23.
Nagy Sándor 40. 44. 64. 89. 93. 94.
Németh Péter 40. 93. 94.
Nyomárkay Sándor 93.
Palágy 28.
Palló 83. 86.
Papp Lajos 23.
Pataki Pál 4.
Pályin 11. 24. 86.
Pápay Jánosné 23.
Pásztor Katalin 10.
Rác Zózsef 23.
Rozgonyi Jánosné 23.

- Sallay Gyula 55.
Sárosmező 26.
Stépán Géza 40.
Sulyok János 45.
Dr. Sutka István 9.
Szabó Endre 89.
Szabó Lajos 4.
Szabó Zoltán 40. 93. 94.
ifj. Szakal István 21. 89,
Szalóka 69. 82. 84.
Szeretva 72.
Szirénfalva 69. 73. 82. 84. 85.
Szobránc-tiba 38,
Szőlőssy Ferenc 37.
- Tiszaágtelek 43.
Tiszaásvány 29. 70.
Tizasalamon 23.
Tóth Lajos 92. 93. 94.
Dr. Tüdős István püspök 7.
Ungmogyorós 69. 75. 83. 84.
Ungnyarád 10. 30. 84.
Ungpinkóc 23. 73. 75. 79. 80. 83.
84. 92.
Ungtarnóc 67.
Ungvár 22. 78. 84.
Vaján 51. 80. 83. 88.
Vajkóc 43.
Zahar 61. 63. 73. 76. 80. 84.
-

II.

Bírósági ügyek.

1914. évi febr. hó 16-én tartott időszaki tanács ülés.

1. JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Ungváron 1914. évi február hó 17. napján az ungi ref. egyházmegyei bíróságnak, mint fegyelmi időszaki bíróságnak Szabó Endre minaji lelkész ellen az egyház anyagi ügyeinek megvizsgálása alkalmával felmerült panaszok tárgyalásáról.

Jelen voltak: A bíróság részéről: Szücs István esperes, mint tárgyalást vezető elnök, Szabó Lajos gondnok helyettes, Magyar Bertalan, Nagy Sándor papi, Bernáth Zoltán és Stépán Géza világi tanácsbírák, Kovács Dániel világi főjegyzős jegyzőkönyvvezető.

A felek részéről: Szabó Endre minaji lelkész.

Ügyészség részéről: Hegyi György.

Tárgyalás alatt van:

A minaji egyház anyagi ügyeinek megvizsgálása alkalmával Szabó Endre minaji lelkész ellen felmerült több rendbeli panaszos ügy, mint fegyelmi bírósági ügy.

Elnök az ülést megnyitván, az V. t. c. 54. §-a értelmében felhívja a bíróság tagjait a tekintelben való nyilatkozásra, hogy tudomásuk szerint nem forog-e fenn valamelyikükre nézve a 49. §-ban felsorolt, hivatalból figyelembe veendő érdekeltégi eset?

A bíróság tagjai kijelentik, hogy nem forog fenn.

Elnök felhívja a felet, hogy nincsen-e a bíróság valamelyik tagja ellen törvényen alapuló érdekeltégi kifogása?

Fél kijelenti, hogy nincs.

Elnök megállapítja, hogy a bíróság érdektelen tagjai kellő számban vannak jelen és hogy az szabályszerűen megalkult.

Elnök felhívja a felet, hogy a bíróság illetékessége tekintetében van-e előadni valója?

Fél kijelenti, hogy a bíróságot illetékesnek ismeri el.

Elnök felhívja a felet, hogy amennyiben a fegyelmi ügy tárgya a Benkő Lajos és t. által ellene emelt panaszos ügy megvizsgálása alkalmával már fel van derítve; a vádpontokra írásban is válaszolt, — beleegyezik-e abba, hogy a bíróság ezen fegyelmi ügyét jelen alkalommal letárgyalja?

Mire fél kijelenti, hogy ezen fegyelmi ügy jelen alkalommal való letárgyalásába belenyugszik.

Elnök elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását s Stépán Géza tanácsbíró ismerteti az ügyet.

Fegyelmileg vádlott kijelenti, hogy az általa írásban már beadott tényállításokat egész terjedelmében fentartja, újabb előadni valója nincs s miután meg van győződve arról, hogy kötelességmulasztást, szabálytalanságot nem követett el, kéri felmentését.

Elnök a tárgyalást berekeszti és zárt tanácskozás után nyílt ülésben kihirdeti a fegyelmi bíróság egyhangúlag hozott határozatát.

Az ungi ref. egyházmegyei bíróság, mint fegyelmi bíróság Szabó Endre minaji lelkész fegyelmi ügyében mai napon megtartott tárgyalás után következőképen.

Ítélt:

Szabó Endre minaji lelkészt az E. T. V. t. c. 34. §. 1., 2. pontjaiba ütköző fegyelmi vétségben vétkesnek mondja ki s ezért az idézett t. c. 35. §-ának a) pontja alapján rosszalásra ítéli.

Indokolás:

Roszzalásra kellett ítélni Szabó Endre minaji lelkészt, mert az eljárás folyamán beszerzett adatok és a lelkész által beadott írásbeli nyilatkozatban előadottak által bizonyítást nyert, hogy

1. Az egyház-presbiteri és közgyűlési jegyzőkönyvei az E. T. I. t. c. 44. §-a értelmében nincsenek hitelesítve.

2. A lelkész, kinek kötelessége az egyházközség anyagi és szellemi vezetése, — az állami adók és egyházlátogatási költségek fedezésére szolgáló vékapénzeket 1883. évtől kezdve, az egyháztagoktól soha be nem szedte.

3. Az egyházmegyétől 1892. évben kölcsön vett 2078 K 52 fill. utáni 2 % be nem fizetése, kivetése és behajtásáról nem gondoskodott s ezáltal az egyházmege károsodott.

4. A 3200 K tőkesegély után az 1 és $\frac{1}{2}$ % törlesztés kivetését és behajtását elmulasztotta s az általa a törlesztésre 10 éven át előlegezett összeget, 482 K 88 fillért, az egyház megkárosításával az egyház pénzéből fizettette ki magának.

5. Az egyházlátogatási költségeket nem fizette s az adósegélyben erre a célra kapott 94 K 80 fillért rendeltetésétől elvonta és más célra fordította.

Mindezen cselekmények és mulasztások az E. T. V. t. c. 34. §-ának 1. 2. pontja szerinti fegyelmi vétség tényálladékát megállapítják.

Súlyos szabálytalanságot képez a lelkésznek az a cselekménye is, hogy az 1910. évi gondnoki számadás 16. pontja szerint 1906. év előtti egyház-fentartásból származott adósság kifizetésére 1500 koronát fizettetett ki saját nyugtájára a presbitérium által, mindazáltal e cselekményében a fegyelmi vétségek eseteinek egyike sem ismerhető fel.

Elnök az ítéletet kihirdetvén, felhívta a feleket az-iránt való nyilatkozatra, hogy megnyugosznak-e az ítéletben, vagy felebbeznek.

Az egyházmegyei ügyész az ítéletben megnyugodott, fegyelmileg vádolt azonban az ítélet ellen elítéltetése miatt felebbezést jelentett be s kérte az ítéletnek írásban való kiadását, mely elrendeltetett.

Kmf.

Szücs István
egyházi elnök.

Kovács Dániel
jegyzőkönyvvezető.

Szabó Lajos
világi elnök.

2. JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Ungváron 1914 évi február hó 17. napján az ungi ref. egyházmegyei bíróságnak, mint közigazgatási időszaki bíróságnak Benkő Lajos és társai ketergényi lakosoknak Szabó Endre minaji lelkész ellen tett panaszos ügy tárgyalásáról.

Jelen voltak: A bíróság részéről: Szücs István esperes, mint tárgyalást vezető elnök, Szabó Lajos gondnok helyettes, Magyar Bertalan, Nagy Sándor papi-, Bernáth Zoltán, Stépán Géza világi tanácsbírák, Kovács Dániel világi főjegyző s jegyzőkönyvvezető.

A felek részéről: Benkő Lajos, Balog István, Tártsy Dániel, Jenei István, Lema István, Herczeg Vince panaszosok és Szabó Endre minaji lelkész.

Ügyészség részéről: Hegyi György.

Tárgyalás alatt van:

Benkő Lajos és társai ketergényi lakosoknak egyházi adó kivetés és lelkészi fizetés hátrálék ügyében Szabó Endre minaji lelkész ellen tett panaszai, mint közigazgatási bírósági ügy.

Elnök az ülést megnyitván, az V. t. c. 54. §-a értelmében felhívja a bíróság tagjait a tekintetben való nyilatkozásra, hogy tudomásuk szerint nem forog-e fenn valamelyikükre nézve a 49. §-ban felsorolt hivatalból figyelembe veendő érdekeltségi eset?

A bíróság tagjai kijelentik, hogy nem forog fenn.

Felhívja elnök a feleket, hogy nincsen-e a bíróság valamelyike ellen törvényen alapuló érdekeltségi kifogásuk?

Felek kijelentik, hogy nincs.

Elnök megállapítja, hogy a bíróság érdektelen tagjai kellő számban vannak jelen és hogy az szabályszerűen megalakult.

Elnök megállapítja, hogy a felek és tanúk szabályszerűen megidézettek.

Elnök felhívja a feleket, hogy a bíróság illetékessége tekintetében van-e előadni valójuk?

Felek kijelentik, hogy a bíróságot illetékesnek ismerik el. Elnök elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását s Stépán Géza tanácsbíró előadó ismerteti az ügyet.

Elnök felhívja a jelen levő feleket, hogy az ügyre vonatkozó állításaikat terjesszék elő, mire panaszosok és panaszlott kijelentik, hogy panaszaikat, illetve észrevételeiket már beadványaiban megtették, azokhoz hozzáadni valójuk nincs.

Elnök a tárgyalást berekeszti és zárt tanácskozás után nyílt ülésben kihirdeti a bíróság egyhangúlag hozott határozatát:

Az ungi ref. egyházmegyei egyházi bíróság, mint közigazgatási bíróság a Benkő Lajos és t. ketergényi lakosoknak Szabó Endre minaji lelkész ellen egyházi adó és lelkészi hátrálékos fizetés tárgyában tett panaszos ügyben mai napon megtartott tárgyalás után következőképen:

Ítélt:

Benkő Lajos és t. azon panasza, hogy 1911. év dec. haváig kivetés nem történt, a lelkész terhére nem róható, mert igazolva van, hogy az egyház 1909. április 25-én tartott közgyűlésében az új adózásra tért át s ez az ügy a beadott felebbezések folytán csak 1911. év végén nyert befejezést s így 1911. év november 19-én helyesen volt megállapítva 1910. évre is visszamenőleg a költségvetés.

Indokolás:

A lelkész igazoló jelentésével szemben nem nyert bizonyítást a 10 %-ot meghaladó adó kivetése, az elszámolás pedig éppen Benkő Lajos I. rendű panaszos jelenlétében történt meg Herman Lajos építési vállalkozóval.

Tény azonban, hogy az egyházi l. t. c. 125. §. d) pontja ellenére az egyházközség pénztét nem a gondnok, hanem a lelkész kezeli, mely szabálytalanságból származhatott az, hogy gondnok a 2031 K 18 fill. pénztári maradványt felmutatni nem tudta s ilyen kezelés mellett

nem is tudhatta, mely szabálytalanság megszüntetésére esperes figyelmét a bíróság felhívja.

Az 1883. őszi kerületi gyűlés jegyzőkönyvének 75. sz. határozata szerint az ungi egyházmegye által a minaji lelkész javadalmát képező 36 holdnyi földbirtok vételárának és pedig úgy a kamatoknak, mint esetleg a tőkének törlesztésére lévén az évi 400 K fordítandó, — a közigazgatási bíróság megállapítja, hogy a 400 K segélyből a lelkészt a kamaton felüli 16 K meg nem illeti, hanem az egész 400 K a 6400 K kölcsöntöke és kamatainak fedezésére fordítandó. Az egyházmegyei bíróság utasítja ennél fogva az egyházmegye pénztárnokát, hogy jövőre az egész 400 K-át, valamint a 400 K-ból az 1916. évtől esetleg visszatartott, illetve a törlesztés és kamat kifizetése után a 400 koronából fennmaradt összeget a kerületre küldje fel.

Miután a jelen ügy tárgyalásánál oly jelenségek merültek fel, melyek fegyelmi eljárás megindítására alapult szolgálhatnak. az iratok az egyházmegye fegyelmi bíróságához áttétetnek.

Az elnök megállapítja, hogy az ítélet kihirdetésénél a fent megnevezett érdekelt felek jelen vannak, kiket az elnök felhív aziránt való nyilatkozatra, hogy megnyugosznak-e az ítéletben vagy felebbeznek?

Panaszos felek az ítéletben megnyugosznak, Szabó Endre lelkész a 400 K-ból neki járó 16 K visszatartása miatt az ítélet ellen felebbezést jelent be s az ítélet egyéb rendelkezéseiben megnyugszik.

Kmf.

Szücs István
egyházi elnök.

Kovács Dániel
jegyzőkönyvvezető.

Szabó Lajos
világi elnök.

III.

1914. év április 29-én tartott bírósági ülés

1. JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Ungváron, 1914. év április 29-én az ungi ref. egyházmegye bíróságának mint közigazgatási bíróságnak Bátfa és Palló társegyház egymáshoz való jogviszonyának megváltoztatása tárgyában tartott ülésében.

Jelen voltak: Szücs István esperes egyházi elnök, Minay István világi elnök, Stépán László, Stépán Géza, Bernáth Zoltán, ifj. Szakal István, Komjáthy Gábor, Nagy Sándor, Magyar Bertalan, Tóth Lajos, Maksa József tanácsbírák, Hegyi György e. m. ügyész, Németh Péter jegyzőkönyvvezető.

A felek részéről: Kiss László, bátfai pallói lelkész.

Tárgy: 1913. év április 21-én tartott bírósági ülés (IV. j. k.) a bátfai-pallói társegyházak egymáshoz való jogviszonyának megváltoztatása ügyében az iratokat — mint tárgyalásra alkalmatlant visszaadta a kérelmezőknek, hogy azt gondosabban megszerkesztve, s kellőleg felszerelve adják be.

Erre vonatkozólag az érdekelt egyházak lelkésze Kiss László 1914. április 9-én jelenti, hogy a kérelmet mindkét egyház presbitériuma visszavonta.

Bírósági ülés a jelentést tudomásul veszi.

Szücs István
egyházi elnök.

Minay István
h. vil. elnök.

Németh Péter
jegyzőkönyvvezető.

2. JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Ungvárt 1914. évi április hó 29-én az ungi egyházmegye bíróságának, mint elsőfoku fegyelmi bíróságnak Kőműves Sándor kiseráti és Réthy László ungvári segédlelkészek fegyelmi ügyében megtartott tárgyalása alkalmából.

Jelen vannak. A bíróság részéről: Szücs István esperes mint egyházi és Minay István, világi tanácsbíró, mint világi elnök (tárgyalást vezető elnök) elnöklete alatt Szakal István, Komjáthy Gábor, Maksa József, Magyar Bertalan egyházi, Stépán László, Stépán Géza, Bernáth Zoltán világi tanácsbírák, mint bírák, Hegyi György egyházmegyei ügyész és Szabó Zoltán egyházmegyei világi jegyző, mint jegyzőkönyvvezető.

A felek részéről: Kőműves Sándor és Réthy László terheltek, Dr. Kiss Sándor ügyvéd, mint Kőműves Sándor védője, Vaday István feljelentő.

Tárgyalás alatt van: Kőműves Sándor kisztrái és Réthy László ungvári segédlelkészek ellen az egyházi V-ik t.-cikk 34. § 3—8. pontjaiban körülírt s ellenök fennforogni látszó fegyelmi vétségek miatt elrendelt és foganatosított vizsgálat anyaga mint fegyelmi ügy.

Elnök az ülést megnyitván, az V. t.-c. 54. § a értelmében felhívja a bíróság tagjait a tekintetben való nyilatkozásra, hogy tudomásuk szerint nem forog-e fenn valamelyikükre nézve a 49. § ban felsorolt hivatalból figyelembe veendő érdekeltiségi eset? A bíróság tagjai kijelentik, hogy nem.

Felhívja elnök a feleket s képviselőiket, hogy nincsen-e a bíróság valamelyike ellen törvényen alapuló érdekeltiségi kifogásuk? Felek kijelentik, hogy nincs.

Elnök megállapítja, hogy a bíróság érdektelen tagjai kellő számban vannak jelen és hogy az szabályszerűen megalkult.

Elnök jelenti, hogy a felek szabályszerűen megidézettek.

Elnök felhívja a feleket, hogy a bíróság illetékessége tekintetében van-e előadni valójuk? Felek kijelentik, hogy a bíróságot illetékesnek ismerik.

A bíróság elnöke elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását s felhívja Stépán László előadót az ügy ismertetésére, ki, a felhívásnak következőkben tesz eleget:

Vaday István csapi lakos egyházi presbiter panaszt emelt Kőműves Sándor kisztrái és Réthy László ungvári segédlelkészek ellen, mégpedig előbbi ellen azért, hogy a megüresedett csapi lelkészi állás elnyerése céljából az egyházi törvények szellemével ellenkezően ígéretekkel igyekezett a választókat saját részére megnyerni; utóbbi ellen pedig, hogy Laczkó Pál volt csapi református egyháztagot kiharangoztatta, a templomi istenizszoletet egy alkalommal éneklés nélkül végezte s a megüresedett csapi lelkészi állás elnyerése céljából, mint ott működő segédlelkész, a szavazattal bíró egyháztagok neveit magának kijegyvezvén, a lelkészi állás megüresedése után, de még Csapból való eltávozása előtt az összes választókat bejárván, őket támogatására kérte fel.

A lefolytatott fegyelmi vizsgálat során Kőműves Sándor tagadta, hogy a csapi református egyháznak, mint olyannak, megválasztása esetére 10000 koronát, vagy bárki másnak bármely összeget ígért, vagy kilátásba helyezett volna; vagy tudtával és beleegyezésével leendő sógora: Morvay József a csapi egyházközségnek, vagy egyeseknek bármily összeget ígért volna.

Előadta, hogy Csapon vem volt, odavaló hivekkel egyáltalán nem beszélt, egyáltalán semmi olyat nem követett el, ami a törvényekbe ütközik s pályázatára befolyással lehetett volna.

Réthy László a fegyelmi vizsgálat során beösmerte, hogy Laczkó Pál, volt csapi református egyháztagot kiharangoztatta s egy alkalommal az istenitiszteleket éneklés nélkül végezte, de tagadta, hogy Csapból való eltávovása előtt, a megüresedett lelkészi állás elnyerése céljából az összes választó egyháztagokat bejárta volna s a papi állás betöltésénél őket a maga javára megnyerni igyekezett volna.

A kihallgatott tanuk közül Kőműves Sándor ügyében Tóth Lajos szürtei ref. lelkész azt vallotta, hogy házánál egy alkalommal Kőműves Sándor terhelt akként nyilatkozott, hogy miután tudomást szerzett arról, miszerint Morvay József leendő sógora ígéretet tett arra, hogy az ő megválasztása esetére a csapi parochiát átalakíttatja, nevezett arra kérte, hogy ezen ígéretét vonja vissza, mert azt törvényellenesnek tartja.

Ugyancsak ezen tanu előadta azt is, hogy midőn Morvay Józseffel később találkozott s a csapiaknak tett ígéretére figyelmeztetve említette, hogy ezzel Kőműves Sándor ügyének sokat árthat, nevezett azt válaszolta: „Ne tessék engem féltetni, tudom én mit csinállok, ha valamit teszek, nem hívok én oda tanukat, nem tudnak ellenem bizonyítani semmit.“ Ugyancsak Kőműves Sándor ügyében Szabó Béla tanu akként vallott, hogy Morvay József egy alkalommal nála járt, leendő sógora Kőműves Sándornak, a csapi lelkészi állásra leendő megválasztására támogatását kérte s midőn tagadó választ nyert, kijelentette, hogy Kőműves Sándor megválasztása érdekében áldozatra is kész, mégpedig 10000 kor. erejéig az egyház javára.

Réthy László ügyében Pándi János tanu vallotta, hogy

Bacsokay Sámuel megboldogult csapi lelkész halála estéjén, Badó Mihály presbiter azt mondotta neki, hogy Réthy László segédlelkész aznap délután nála (Badónál) és Révész Ferencnél járt és kérte őket, hogy majd a választásnál pártolják, sőt azt mondotta, hogy tanunak is szóljon az érdekében. Másnap látta, hogy Badó beszélt Juhász Sándorral és később Juhász Sándor és Gyüre Ferenc választók a falun egy ivvel jártak a Réthy érdekében.

Ugyanilyen vallomást tesz több tanu is.

Az ügy állásának az előadó által történt ismertetése után elnök felhívja a feleket, hogy amennyiben az ügyre vonatkozólag újabb előterjeszteni, vagy előadni valójuk volna, azt tegyék meg.

Kömüves Sándor terhelt megmarad tagadása mellett s kijelenti, hogy a vizsgálat során előadottakon és az igazoló jelentésében foglaltakon kívül más mondanivalója, illetve újabb előadni valója nincs.

Réthy László ugyanilyen kijelentést tesz, birói kérdésre megjegyezvén, hogy a kiharangoztatás akként történt, hogy egy vasárnapi istenitisztelet végeztével, a gyülekezetnek a templomból történt eltávozása után, Laczkó Pálnak, miként a halottaknak szokás, a harangokat meghuzatta.

A bizonyító eljárás befejeztetvén, elnök felhívja az ügyészt vádjának előterjesztésére.

Hegyí György ügyész Kömüves Sándor ellenében vádját elejti, Réthy Lászlóval szemben fenntartja és büntetlen előéletének, valamint fiatal korának, mint enyhítő körülményeknek figyelembe vételével megbüntetését kéri.

Vaday István főmagánvádló a vád képviselőjét átveszi és Kömüves Sándornak is megbüntetését kéri.

Dr. Kiss Sándor ügyvéd, Kömüves Sándor védője felmentést kér.

Elnök a tárgyalást berekeszti és zárt tanácskozás után, nyílt ülésben kihirdeti a bíróság egyhangulag hozott következő

ítéletét:

Az ungi református egyházmegye bírósága, mint fegyelmi bíróság, Kömüves Sándor kiskiráti segédlelkészt bűnösnek mondja ki, az egyházi

V-ik t.-cikk 34. §-ának pontjába ütköző fegyelmi vétségben s ezért őt ugyanazon törvény 35-ik §-ának a) pontja alapján rosszalásra itéli.

Réthy László ungvári segédlelkészt bűnösnek mondja ki az V-ik t.-cikk 34. §-ának 3. és 6-ik §-aiba ütköző fegyelmi vétségben s ezért őt ugyanazon törvény 35. §-ának b) pontja alapján feddésre itéli.

Indokok:

Kőműves Sándor terhelt tagadta, hogy a terhére rótt cselekményt elkövette volna. Tóth Lajos és Szabó Béla tanuk vallomásával beigazolást nyert, hogy terheltnek leendő sógora, Morvay József pénzbeli ígéreteket tett, a csapi egyházközségnek azon esetre, ha lelkészükké leendő sógorát választanák meg. Miután emberileg fel nem tehető, hogy Morvay József ígéretét leendő sógorának tudta és beleegyezése nélkül tette volna meg, sőt nyilvánvaló, hogy arról terhelt tudomással birt, ezáltal az egyházas tekintélyt lealacsonyító s a lelkészi hivatali állás méltóságát sértő cselekményt követett el, tehát őt bűnösnek kimondani s büntetlen előéletének, mint enyhítő körülménynek figyelembe vételével megbüntetni kellett.

Réthy László terhelt beismerte, hogy Laczkó Pál volt református egyháztagot kiharangoztatta, egy alkalommal az istenítiszteletet éneklés nélkül végezte el; azonban tagadta, hogy csapi lelkésszé leendő megválasztása érdekében az egyháztagokat támogatására kérte volna, ezen tagadásával szemben azonban a kihallgatott tanuk vallomásával beigazolást nyert, hogy a terhére rótt ezen cselekményt is elkövette, miért is az első két vádpontra felhozott mentségeinek, valamint büntetlen előéletének és fiatal korának, mint enyhítő körülménynek figyelembe vételével megbüntetni kellett.

Elnök megállapítja, hogy az ítélet kihirdetésénél az érdekelt felek jelen vannak. Ezután felhívja elnök a feleket, valamint a vád és védelem képviselőit, hogy megnyugosznak-e az ítéletben, vagy felebeznek.

Kőműves Sándor és védője Dr. Kiss Sándor ügyvéd az ítélet ellen előszóval felebbezést jelentenek be, az ítéletet hiteles másolatban részükre kiadni kérik.

Réthy László terhelt és Hegyi György ügyész az ítéletben megnyugosznak.

Kelt Ungvárt, 1914. évi április hó 29-én.

Szücs István s. k.
esperes, egyházi elnök.

Minay István s. k.
h. világi elnök.

Szabó Zoltán
jegyzőkönyvvezető.

III.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétellett Ungváron 1914. ápr. 29-én az ungi ref. egyházmegye bíróságának mint fegyelmi bíróságnak a szirénfalvai presbitérium elleni fegyelmi ügy tárgyalása alkalmából.

Jelenvoltak: Szücs István esperes egyházi elnök, Minay István vil. elnök, mint tárgyalást vezető elnök, Stépán László, Stépán Géza, Bernáth Zoltán, ifj. Szakal István, Komjáthy Gábor, Nagy Sándor, Magyar Bertalan, Tóth Lajos, Maksa József tanácsbírák, Hegyi György e. m. ügyész, Németh Péter jegyzőkönyvvezető. Előadó: Magyar Bertalan. A felek részéről: Sallay Gyula lelkész, Egyed Béla tanító, Gilányi György és Gábor Á. János gondnok.

Tárgy: A szirénfalvai egyház presbiteriuma ellen törvényes esperesi intézkedés nem teljesítése miatt indított fegyelmi ügy.

Tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelenlevő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekelttség nem forog fenn, sem a felek részéről érdekeltségi kifogás nem emeltetett, így a bíróságot szabályszerűen megalakultnak jelenti ki.

Előadó ösmerteti az ügyet, mely szerint Egyed Béla s.

lelkész, szirénfalvai tanító 1913. év végén jelentést tett az esperes urnak, hogy Szirénfalván az iskolában nincs gondoskodva kellően a törvény kivánalma szerint a fűtésről; mert a gyermekek által hordott fával nem lehet rendesen fűteni az iskolát. Erre az Esperes utasította a presbyteriumot, hogy az iskola törvényszerű rendes fűttetéséről gondoskodják. Dacára ennek, a presbyterium ez ügyben semmit sem tett, sőt Egyed Béla tanító és Sallay Gyula beszolgáló lelkész jelentése szerint a presbyterium némely tagja, névszerint Gilányi György az esperesi hivatal ellen sértő kifejezéssel élt. A presbyterium ellenszegülése a törvényes intézkedésnek, fegyelmi vizsgálatot tett szükségessé, mely vizsgálat azt derítette ki, hogy a presbyterium nem makacsság vagy roszakaratból, csak a nyomoruságos anyagi viszonyok miatt nem volt képes a törvény kivánalmainak megfelelni; de jövőre ígéretet tettek, hogy az iskola fűtésről a törvény szerint gondoskodva lesz. Gilányi György személyes vagy esperesi hivaltalt sértő nyilatkozatát sem derítette ki a vizsgálat. Minek folytán a bíróság zárt ülésben meghozta, s nyílt ülésben kihirdette következő

ítéletét :

Az ungi református egyházmegye bírósága mint fegyelmi bíróság a szirénfalvai presbyteriumot és Gilányi Györgyöt az ellene emelt vádak alól felmenti.

Indokok :

A vizsgálatból az látszik beigazoltnak, hogy a szirénfalvai egyház presbyteriuma nem azért nem intézkedett az iskola törvényszerű fűttetéséről, mintha a törvényes intézkedéssel roszakaratulag szembe helyezkedni akart volna, hanem csupán azért, mert a nyomasztó gazdasági viszonyok között nem volt képes a kivánalmaknak eleget tenni; de jövőre kötelezi magát a törvényt betartani. Gilányi György sértő kifejezéseit szintén nem állapította meg a vizsgálat, ki e mellett ugy az egyházmegye esperesétől, mint Sallay Gyula lelkésztől

és Egyed Béla tanítótól ha bármely szavai által akaratlanul talán megsértette őket, a nyilvános bírósági ülés színe előtt bocsánatot kért.

Melyek alapján úgy a presbyteriumot, mint Gilányi Györgyöt az ellenök emelt vádak alól felmenteni kellett.

Szücs István

egyházi elnök.

Minay István

h. világi elnök.

Németh Péter

jegyzőkönyvvezető.

IV.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétellett Ungváron 1914. évi április hó 29-ik napján az ungi egyházmegyei bíróságnak, mint közigazgatási bíróságnak Stépán László és társainak a pályini gondnok választás elleni felebbezés tárgyalásáról.

Jelenvoltak: a bíróság részéről: Szücs István esperes, Minay István világi tanácsbíró, mint gondnok helyettes (tárgyalást vezető) elnöklete alatt: Szakal István, Komjáthy Gábor, Maksa József, Magyar Bertalan, Nagy Sándor előadó-egyházi, Bernáth Zoltán, Stépán Géza világi tanácsbírók, Kovács István jegyző.

A felek részéről: Stépán László panaszos; a pályini egyház részéről: Papp István lelkész.

Ügyészség: Hegyi György egyházmegyei ügyész.

Tárgyalás alatt van: Stépán László és társainak a pályini gondnokválasztás elleni felebbezése.

Elnök az ülést megnyitván, az V. t.-c. 54. §-a értelmében felhívja a bíróság tagjait, hogy tudomásuk szerint nem forog-e fenn valamelyikükre nézve a 49. §-ban felsorolt hivatalból figyelembe veendő érdekeltségi eset?

A bíróság tagjai kijelentik, hogy nem érdekeltek.

Felhívja elnök a feleket, hogy nincsen-é a bíróság valamelyike ellen törvényen alapuló érdekeltégi kifogásuk?

Felek kijelentik, hogy nincsen.

Elnök megállapítja, hogy a bíróság érdektelen tagjai kellő számban vannak jelen és hogy az szabályszerűen megalakult.

Elnök megállapítja, hogy a felek szabályszerűen megidézettek s felhívja azokat, hogy a bíróság illetékessége tekintetében van-e előadni valójuk?

Felek kijelentik, hogy a bíróságot illetékesnek ismerik el.

Elnök elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását, Nagy Sándor tanácsbíró-előadó ismerteti az ügyet.

Elnök felhívja a jelenlevő feleket, hogy az ügyre vonatkozó állításaikat és bizonyítékaikat terjesszék elő. Stépán László panaszos előadja, hogy ő és társai azon ősi jogukról, hogy a pályini egyházban a köznemesek és volt urbéres gazdák közül fő és algondnok választassék, le nem mondtak, így az egyháznak nem volt joga, hogy e gyakorlaton szótöbbséggel is változtathasson; kifogásolja az egyházközségi közgyűlés január 18-iki határozatát s az annak alapján létrejött gondnok választást azért is, mert e gyűlésről neki, mint főgondnoknak és külbirtokosnak tudomása nem volt s azért is, mert a választásnál az egyházi I. t.-c. 33—36. §-ai be nem tartottak. Ezekre nézve kéri a vizsgálat kiegészítését.

A pályini egyház nevében Papp István lelkész kijelenti, hogy panaszosnak a kérdéses gyűlésről tudomása lehetett s hogy az iratokban előterjesztett bizonyítékokon kívül más előadni valója nincs.

Elnök a tárgyalást berekeszti és zárt tanácskozás után nyílt ülésben kihirdeti a bíróság egyhangulag hozott következő

ítéletét :

Az ungi református egyházmegyei bíróság, mint közigazgatási bíróság Stépán László és társainak, a pályini egyházközség közgyűlési határozata alapján 1914. évi január 18-án megejtett gondnok választás elleni felebvezését elutasítja.

Indokok:

Panaszosok felebbezését el kellett utasítani, mivel az egyházaknak a törvényes rendelkezések betartása mellett joguk van megállapítani a tisztviselőket, tehát a gondnokok számát is; joguk van, az egyház érdekében egyhangulag, vagy szótöbbséggel régi gyakorlatokat megszüntetni egyesek akarata ellenére is; a pályini egyház jogosan járt el tehát, midőn egyhangu határozattal kimondotta, hogy ezentul, a kettős gondnokság folytán előállott súrlódások megszüntetése céljából csak egy gondnokot választ; minthogy pedig e választás szabályszerűen, a törvényes rendelkezések megtartásával folyt le: az egyháznak jogos és törvényes intézkedése ellen beadott felebbezést el kellett utasítani.

Az elnök megállapítja, hogy az ítélet kihirdetésénél az érdekelt felek jelen voltak, kiket az elnök felhív az iránt való nyilatkozatra, hogy megnyugosznak-e az ítéletben, vagy felebbeznek?

Stépán László panaszos az ítélet ellen előszóval felebbezést jelentett be.

A bíróság elnöke elrendeli, hogy a felek közül azoknak, akik azt írásban kiadni kérték, az ítélet hiteles kiadmánya 8 nap alatt kézbesítettessék.

K. m. f.

Szücs István
egyházi elnök.

Minay István
világi elnök.

Kovács István
jegyzőkönyvvezető.

5. JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett az ungi reform. egyházmegye közigazgatási bíróságának Ungváron 1914. évi április hó 29-ik napján tartott ülésében.

Jelen voltak: A bíróság részéről: Szücs István esperes, Minay István tanácsbíró, mint gondnok helyettes (tárgyalást vezető) elnöklete alatt: Szakál István, Komjáthy Gábor, Nagy

Sándor, Magyar Bertalan, Maksa József egyházi, Stépán Géza, Stépán László, Bernáth Zoltán világi tanácsbírók, Kovács István jegyzőkönyvvezető. Előadó: Maksa József.

A felek részéről: Kovács Miklós szalócai egyháztag.

Az ügyészség részéről: Hegyi György egyházmegyei ügyész.

Tárgy: Kovács Miklós szalócai egyháztagnak a Barkaszy Károly lelkész ellen beadott vádak ügyében hozott elnöki elútasító végzés elleni felebbezése.

Tárgyalást vezető elnök, az ülést megnyitván, megállapítja, hogy a jelen levő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő semmiségi eset nem forog fenn, sem a felek részéről érdekeltségi kifogás nem emeltetett, így a bíróság szabályszerűen megalakult.

Elnök elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását, Maksa József előadó ismerteti az ügyet.

Ezután Kovács Miklós panaszos kér szót és kijelenti, hogy a lelkész elleni vádaskodását sajnálja, tőle bocsánatot kér s felebbezését visszavonja.

Elnök a tárgyalást berekeszti és zárt tanácskozás után nyílt ülésben kihirdeti a bíróság által egyhangulag hozott következő

végzést:

További eljárás megszüntetetik.

Indokok:

A Kovács Miklós panaszos által beadott felebbezés visszavonása.

Kmf.

Szücs István
egyházi elnök.

Minay István
világi elnök.

Kovács István
jegyzőkönyvvezető.

6. JEGYZŐKÖNYV,

felvételre Ungváron, 1914. év április hó 29-ik napján az ungi egyházmegyei bíróságnak, mint közigazgatási bíróságnak Tóth Károly nagyszelmenci lakosnak lelkészi fizetés elleni felebbezési ügy tárgyalásáról.

Jelen voltak: A bíróság részéről: Szücs István esperes, mint tárgyalást vezető elnök, Minay István világi tanácsbíró, mint gondnok helyettes elnöksége alatt Komjáthy Gábor, Szakál István, Nagy Sándor, Magyar Bertalan, Tóth Lajos, Maksa József papi-, Bernáth Zoltán, Stépán László, Stépán Géza világi tanácsbírák és Kovács Dániel jegyzőkönyvvezető.

A felek részéről: Tóth Károly nagyszelmenci lakos.

Ügyészség: Hegyi György.

Tárgy: Tóth Károly nagyszelmenci lakosnak felebbezése lelkészi fizetést megállapító presbiteri határozat ellen.

Elnök az ülést megnyitván, az V. t.-c. 54. §-a értelmében felhívja a bíróság tagjait a tekintetben való nyilatkozásra, hogy tudomásuk szerint nem forog-e fenn valamelyikükre nézve a 49. §-ban felsorolt hivatalból figyelembe veendő érdekeltségi eset?

A bíróság tagjai kijelentik, hogy az ügyben nem érdekeltek.

Felhívja elnök a felet, hogy nincsen-e a bíróság valamelyike ellen törvényen alapuló érdekeltségi kifogása?

Fél kijelenti, hogy nincs.

Elnök megállapítja, hogy a bíróság érdektelen tagjai kellő számban vannak jelen és hogy az szabályszerűen megalakult.

Elnök megállapítja, hogy a fél szabályszerűen megidézett.

Elnök felhívja a felet, hogy a bíróság illetékessége tekintetében van-e előadni valója?

Fél kijelenti, hogy a bíróságot illetékesnek tartja.

Elnök elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását, Komjáthy Gábor tanácsbíró előadó ismerteti az ügyet.

Elnök felhívja a jelenlevő felet, hogy az ügyre vonatkozó állításait és bizonyítékait terjessze elő.

Fél kijelenti, hogy azon kívül, mit írásban beadott, nincs előterjeszteni valója.

Elnök a tárgyalást berekeszti és zárt tanácskozás után nyílt ülésben kihirdeti a bíróság egyhangulag hozott határozatát.

Az ungi református egyházmegyei egyházi bíróság, mint közigazgatási bíróság a Tóth Károly nagyszelmenci lakos által a presbiteri határozat ellen beadott felebbezési ügyben mai napon megtartott tárgyalás után következőképen

Itélt:

A presbiterium határozatát az egyházmegye bírósága indokáinál fogva helybenhagyja.

Indokok:

Helyben kellett hagyni a presbiterium határozatát, mert nevezett Tóth Károly ha 1/3-ad birtokát át is adta leányának, de vett birtokaival olyan vagyonnal bír, hogy a kivetés teljesen megfelel az ő vagyoni állapotának.

Az elnök megállapítja, hogy az ítélet kihirdetésnél a fent megnevezett érdekelt fél jelen volt.

Szücs István
egyházi elnök.

Minay István
világi elnök.

Kovács Dániel
jegyzőkönyvvezető.

7. JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Ungváron 1914 évi április hó 29-én az ungi egyházmegyei bíróságnak, mint közigazgatási bíróságnak özv. Szalai Istvánné bajánházi lakosnak rendkívüli egyházi adó kivetése elleni felebbezése ügyében tartott tárgyalásról.

Jelenvoltak: A bíróság részéről: Szücs István esperes, mint tárgyalást vezető elnök, Minay István tanácsbíró, mint gondnok helyettes elnöksége alatt Komjáthy Gábor, Szakál István, Nagy Sándor, Magyar Bertalan, Tóth Lajos, Maksa József papi-, Bernáth Zoltán, Stépán László, Stépán Géza világi tanácsbírák, Kovács Dániel jegyzőkönyvvezető.

A felek részéről senki. Az ügyészség részéről: Hegyi György ügyész.

Tárgy: Özv. Szalai Istvánné bajánházai lakos felebbezése a presbiterium azon határozata ellen, melyel őt 288 korona rendkívüli adóval róttta meg.

Elnök az ülést megnyitván, az V. t.-c. 54. §-a értelmében felhívja a bíróság tagjait a tekintetben való nyilatkozásra, hogy tudomásuk szerint nem forog-e fenn valamelyikükre nézve a 49. §-ban felsorolt hivatalból figyelembe veendő érdekeltségi eset?

A bíróság tagjai kijelentik, hogy az ügyben nem érdekeltek.

Elnök megállapítja, hogy a bíróság érdektelen tagjai kellő számban vannak jelen és hogy az szabályszerűen megalakult.

Elnök megállapítja, hogy a fél szabályszerűen megidézett.

Elnök elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását, ifj. Szakál István tanácsbíró ismerteti az ügyet.

Ezután elnök a tárgyalást berekeszti és zárt tanácskozás után nyílt ülésben kihirdeti a bíróság egyhangulag hozott határozatát.

Az ungi ref. egyházmegyei egyházi bíróság, mint közigazgatási bíróság az özv. Szalai Istvánné bajánházai lakos által a presbiteri határozat ellen beadott felebbezése ügyében mai napon megtartott tárgyalás után következőképen

Hélt:

A presbiteri határozatot az egyházmegyei bíróság indokainál fogva helybenhagyja.

Indokok:

Helyben kellett hagyni a presbiterium határozatát, mert felebbező felebbezését mivel sem indokolta.

Szücs István
egyházi elnök.

Minay István
h. világi elnök.

Kovács Dániel
jegyzőkönyvvezető.

8. JEGYZŐKÖNYV,

felvétellett Ungvárt 1914. évi április hó 29-én az ungi egyházmegye bíróságának, mint közigazgatási bíróságnak a palágyi lelkészi beltelken a közigazgatósági hatóság rendelkezésére lebon tott harangozói lakás újraépítése tárgyában megtartott tárgyalás alkalmával.

Jelen voltak: A bíróság részéről: Szücs István esperes, mint egyházi és Minay István világi tanácsbíró, mint világi elnök, (tárgyalást vezető elnök) elnöklete alatt Szakál István, Komjáthy Gábor, Maksa József, Magyar Bertalan egyházi, Stépán László, Stépán Géza, Bernáth Zoltán világi tanács bírák, mint bírák, — Hegyi György egyházmegyei ügyész és Szabó Zoltán egyházmegyei világi jegyző, mint jegyzőkönyvvezető.

A felek részéről: Ráczkövy János lelkész gondnok.

Tárgy: A palágyi egyházközségnek azon kérdése, hogy szükséges-e a lelkész beleegyezése abba, hogy a lelkészi beltelken az egyház harangozói lakást építhessen.

Elnök az ülést megnyitván az V. t.-c. 56. §-a értelmében felhívja a bíróság tagjait, hogy nincsen-e valamelyikökre nézve a 49. §-ban felsorolt hivatalból figyelembe veendő érdekelt-ségi eset?

A bíróság tagjai kijelentik, hogy nincs.

Felhívja elnök ezután a feleket, hogy nincsen-e a bíróság valamelyike ellen, törvényen alapuló érdekelt-ségi kifogásuk? Felek kijelentik hogy nincs.

Elnök megállapítja, hogy a bíróság érdektelen tagjai kellő számban vannak jelen és hogy az szabályszerűen megalakult.

A bíróság elnöke felhívja a feleket, hogy a bíróság illetékessége tekintetében nincs-e előadni valójuk? Felek kijelentik, hogy nincs.

Elnök ezután elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását s felhívja Bernáth Zoltán előadót az ügy ismertetésére.

Bernáth Zoltán előadó ismerteti az ügyet, mely után

elnök felhívja a feleket, hogy nincs-e ez ügyre vonatkozólag még valami előadni valójuk? Felek kijelentik, hogy nincs.

Ezután elnök berekeszti a tárgyalást és zárt tanácskozás után — nyílt ülésben — kihirdeti a bíróságnak egyhangulag hozott

Végzését:

A palágyi egyháznak a harangozói lak építésével kapcsolatban feltett kérdésében a bíróság elvi kijelentést nem tesz s az egész ügyet, mint eljárásra alkalmatlant, elútasítja, mert a tárgyiratokból kitetszőleg azon terület, melyre a harangozói lakás építendő volna, oly kicsi, hogy az építési engedély megadását a közegészségügyi és tűzrendészeti szempontok figyelembe vétele mellett, már a világi közigazgatási hatóság is megtagadni volna kénytelen.

Ezen végzés nyomban előszóval kihirdettetvén, felebbezési jogra történt figyelmeztetés után tudomásul vétetett.

Kelt mint fent.

Szücs István s. k.

egyházi elnök.

Minay István s. k.

h világi elnök.

Szabó Zoltán

jegyzőkönyvvezető.

9. JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett az ungi ref. egyházmegye bíróságának Ungváron 1914. ápril 29-én tartott ülésében.

Az egyházmegyei időszakai tanács egy évi megbízatása lejárván, a következő egy évre a bírósági ülés következőleg alakítja meg időszakai tanácsát:

Elnökség: Szücs István esperes és Komjáthy Béla e. m. gondnok.

Rendes tagok: Minay István, Stépán László, Tóth Lajos
t. bírák.

Póttagok: Maksa József, ifj. Szakál István, Szabó Lajos
t. bírák.

Szücs István

egyházi elnök.

Minay István

h. világi elnök.

Németh Péter

jegyzőkönyvvezető.

1914. február 17 én tartott időszaki tanács ülés

TÁRGYMUTATÓJA.

1. A minaji egyház anyagi ügyei.
2. Benkő Lajos és társai panasza a minaji lelkész ellen.

1914. ápril 29-én tartott bírósági ügyek

TÁRGYMUTATÓJA.

1. Bátfa—Palló társegyházak jogviszonya.
 2. Réthy és Kőműves s. lelkészek fegyelmi ügye.
 3. A szirénfalvai presbiterium és Gilányi György fegyelmi ügye.
 4. A pályini gondnokválasztás elleni felebbezés.
 5. Kovács Miklós felebbezését visszavonja.
 6. Tóth Károly nagyszelmenci lakos fizetés elleni felebbezése.
 7. Özv. Szalai Istvánné rendkiv. egyházi adó elleni felebbezése.
 8. A palágyi egyház házhely feletti vitás ügye.
 9. Az időszaki tanács megalakul.
-

